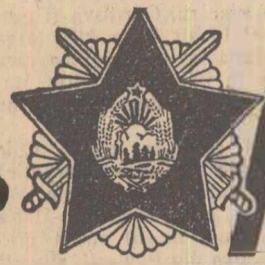

TRĂIASCĂ 23 AUGUST,

ziua eliberării României de sub jugul fascist,
cea mai mare sărbătoare națională a poporului român!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

România liberă

Anul XVII nr. 4620

6 pagini — 20 bani

Vineri 21 august 1959

Marea sărbătoare

La 23 August în țara noastră e sărbătoare. Poporul nostru cinstește împlinirea a 15 ani de la memoria zărilor de 23 August 1944, ziua eliberării României de sub jugul fascist. Pentru poporul nostru, ziua de 23 August este cea mai mare sărbătoare națională. Insurecția armată de la 23 August a însemnat o cotitură istorică în viața sa, a constituit începutul revoluției populare, începutul unor adevărate transformări revoluționare care l-au dat putință, sub conducerea clasei muncitoare în frunte cu partidul comunist, să-și cucerească pentru prima dată adevărata independență națională, să sfărâme jugul burgeois-moșieresc, să înlăture odioasa monarhie, trădătoare de țară, să instaurze apoi dictatura proletariatului și să pășească la făurirea societății noi, lipsite de exploatare: socialismul.

Insurecția armată care a învins la 23 August 1944, a trecut cîncipește prin acțiunea forțelor patriotice populare și a soldaților, ofițerilor și generalilor patrioți, sub conducerea Partidului Comunist Român, în condițiile lămuritoare date de război, a fost o adevărată revoluție. Insurecția armată a biruit datorită rolului conducător și organizatoric pe care l-a avut Partidul Comunist Român în acele momente hotărâtoare din viața poporului nostru. Datorită caracterului ei profund popular, datorită faptului că masele largi ale poporului, în frunte cu clasa muncitoare, s-au unit strîns în jurul partidului comunist, apărătorul ferm al intereselor oamenilor muncii.

De la istorica biruință din 23 August 1944 au trecut cîncipește ani! Cîncipește ani în care poporul nostru liber, călăuzit de partid, a urcat pe culmi istorice de unde i se deschid

largo orizonturi de lumină și viață nouă.

Să încercăm să privim peisajul istoric al țării noastre, peisajul celor cîncipește ani care au trecut de la eliberare, din ziua cînd poporul și-a luat soarta în propriile sale mâini, înaintind cu fermitate pe calea deschisă de partidul social muncitoresc — calea construirii socialismului în patria noastră.

Să privim către întreprinderile industriale, către industria republicii noastre care într-un singur trimestru produce acum cît producea industria existentă în timpul burgheziei în întregul an 1938. Ce erau aceste întreprinderi cu 15 ani în urmă? Bunoară, întreprinderile noastre petrolifere. Erau cea mai mare parte din ele sfărîmate de război. Utilaj vechi, în întregime fabricat în străinătate; o producție minimă, iar pentru viitor, din partea burgheziei, se așteptau doar prevestiri lumeste: „zacămintele sint secătuite”. Cîț de perfide și cît de mincinoase erau aceste prevestiri, s-a văzut în scurtă vreme. Sub îndrumarea partidului, cu sprijinul frățesc și dezinteresat al Uniunii Sovietice, industria noastră petroliferă s-a ridicat din ruine. Azi producem cît niciodată pe vremea burgheziei, regiuni noi petrolifere au fost date în exploatare iar țara noastră este astăzi singura țară mică din lume producătoare de petrol care-și fabrică singură utilajul de foraj, extracție și prelucrare. Dar nu-i numai ațit. Utilajul petrolifer românesc se impune pe piața mondială corespunzînd celor mai înalte cerințe tehnice. În China petrolul românesc forază, în India se ridică sonde românești și peste puțină vreme se va înălța, în aceeași țară, la Asam, o rafinărie de petrol construită de ingineri și tehnicieni români. Pretutindeni, petrolul românesc sînt prețuiri ca excelenți cunosători ai tainelor meseriei. Burghezia de la noi din țară și de peste hotare a mințit. Adevărul a fost cu poporul. Și el a biruit.

Cînd îndată după război s-a început într-o veche, darimată fabrică construcția de tractoare românești, s-au auzit glasuri voite a fi profetice. Un inginer burghez chiar se angaja: „de va merge primul tractor, unul singur măcar, eu mă arunc dinaintea lui”. Desigur că nu și-a împlinit făgăduiala pesimistul și retrogradul tehnician. Primul tractor a mers, a mers apoi prima mie, și încă una și încă una; în 1958 produceam peste 7.000 de tractoare, mereu mai bune, în pas cu cerințele tehnice mondiale. Astăzi peste 45.000 de tractoare (socotite în tractoare convenționale de 15 C.P.) brăzdează ogoarele țării. Tractoare de fabricație românească sprijină agricultura în departatele Coreei, brăzdează ogoarele felahilor pe țărmurile bătrînilui Nil, în Egipt și în alte țări din lume.

Și mai pregnant apar, în comparație cu trecutul, dezvoltarea pe care a luat-o în ultimii ani industria chimică. Deși subjugul României ascunde surse inepuizabile de petrol, gaz metan, sare, materii prime ideale pentru dezvoltarea unei industrii chimice, această ramură industrială era slab dezvoltată pînă după cel de-al doilea război mon-

dial. Astăzi, în cadrul industriei chimice, s-au creat o serie de noi importante ramuri: producția de îngrășăminte chimice, de fire și fibre sintetice, mase plastice, medicamente de sinteză etc. Acesta este doar începutul. În industria chimică se află în construcție uzine și combinate uriașe. Chiar în acest an producția industriei chimice va crește cu circa 27,5 la sută față de 1958, iar pe următorii doi ani vor fi puse în funcțiune aproximativ 8 uzine și fabrici noi și 28 de noi secții.

Dar să privim și spre celelalte sectoare ale industriei. Bunoară, spre industria siderurgică, spre marile transformări care se realizează la Hunedoara, — unde s-a construit o mare uzină cocc-chimică, furnale uriașe, o nouă oțelărie, laminare etc.; să privim spre Reșița, Roman, Oțelul Roșu și spre alte centre siderurgice. Am putea, de asemenea, vorbi despre marile eforturi ce se fac pentru valorificarea superioară a lemnului. Am putea vorbi pe larg despre marile progrese obținute în domeniul electricității țării, despre hidro și termocentralele date în folosință, despre faptul că marea hidrocentrală „V. I. Lenin” de la Bicăz va începe anul viitor să producă energie electrică.

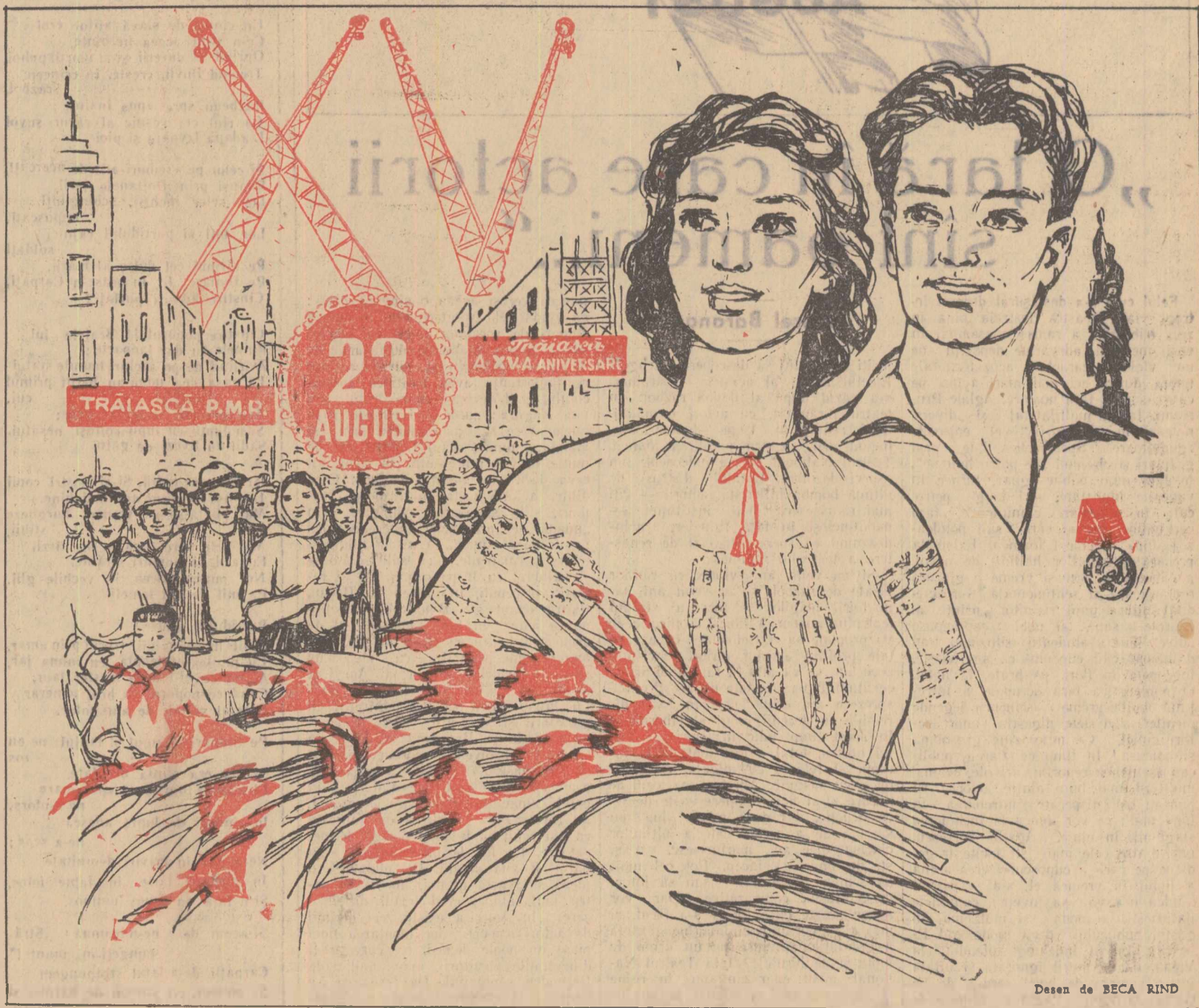
Să mergem astăzi unde vom pe pămîntul țării noastre: să pășim la Hunedoara și la Reșița, plămîni de oțel ai industriei noastre, să poposim în Valea Jiului, în renumitul centru carbonifer unde minerii au plătit cu viața, în 1929, revolta împotriva nedreptăților rînduiriile burghezo-moșieresci, să ne oprim la Arad în orașul din partea vestică a țării unde se fabrică vagoane și strunguri, prețuiri în țară și peste hotare, să mergem în mici orașe unde înalte vreme, cum spunea maestrul Mihail Sadoveanu „nu se înfîlța nimic”, să zăbovim la Birlad, unde se înalță o mare și puternică fabrică de rîmnenți, la Iași unde se produce antibiotice și unde, la finele acestui an va intra în funcțiune o fabrică de mobilă care va produce 10.000 de garnituri pe an. Să mergem în orașe mici, în așezări semiurbane pe care harta țării nici nu le înseamnă. Vom întîlni întreprinderi puternice, bine înzestrate tehnic, vom întîlni muncitori harnici și pricepuți, vom întîlni oameni noi, crescuți și educați în vremea noi pe care le trăiește țara.

Toate acestea s-au făcut în cîncipește ani. Le-a făcut poporul muncitor dînd viață planurilor partidului, care au devenit propriile sale planuri. Și toate cîte s-au făcut slujesc poporului, slujesc vișii sale.

Chipul înnoit al țării îi află cutreierînd și satele. Cine nu-și amintește bunoară de satele înecate vara în colb, toamna în noroale și iarnă izolate de lume, în troiene; de satele cu școli mizerabile, cu babe care țineau loc de doctore, sate roase de boli și măcinate de eresuri din vremea burgheziei?

Transformarea satului în 15 ani, ne umple sufletele de mîndrie și bucurie. Principalul fenomen care se manifestă în această privință, o adevărată revoluție care transformă din temelii re-

(Continuare în pag. 4-a)

Desen de BECA RIND

Oamenii noi ai Banatului

Mă uit cu duioșie, la tinerii mecanizatori din brigada sel de brigadă la S.M.T. Sînnicolaul Mare, regiunea Timișoara Erou al Muncii Socialiste

Vasile Voichiță

kg. motorină. La succesele înregistrate s-a putut ajunge mai ales datorită înțepinerii judicioase a mașinilor. Prin

de acce trecut cînd eu — tînr ca și ei acum — slugăream de la un chihar la altul, flămînd, gol, fără căpătîi. Mi privesc cum lucrează cot la cot Ioan Horju — romîni, Petru Veres — maghiar, Ioan Schmidt — german, Nedîn Branco — srb, toți buni prieteni înfrății pentru a-teleși idealuri.

Ce s-ar fi alea oare de acești flăcăi harnici în regimul burghezo-moșieresc? Răspunsul nu este greu de dat dacă ne gîndim fiecare ce fel de trai am dus cu ani în urmă.

Și acum iată-mi cu fețele îmbujorate de zădărnice, conducînd cu înțelepție tractoarele pe ogoarele gospodăriei colective „Drumul lui Lenin” din Sînnicolaul Mare pe care o deservim. Sînt oameni noi crescuți și educați de partid în regimul nostru democratic popular. Prin hărnicia lor, mecanizatorii din brigada pe care o conduc au contribuit din plin la succesul înregistrat în cîncea zilei de 23 August de către întreaga stațiune. La 19 august a.c. S.M.T. Sînnicolaul Mare a raportat îndeplinirea sarcinilor campaniei de vară și înscrierea unor economii la piesele de schimb și la combustibil în valoare de peste 278.000 lei.

Brigada pe care o conduc a depășit planul campaniei de vară cu aproape 9 la sută, făcînd în această perioadă și economii de circa 3000

lucrările de calitate efectuate în gospodăria colectivă ce o deservim, am contribuit la realizarea unei producții de grîu de circa 2.200 kg. la ha. ceea ce a permis colectivistilor să vîndă statului o cantitate de 62 vagoane cu grîu. Așa au înțeles membrii brigăzii de tractoriști ce o conduc să împlinescă ziua de 23 August, să răspundă la recentele măsuri luate de partid și guvernul nostru pentru ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc.

În rîndurile de față aș vrea să vorbesc și despre succesele obținute în general în domeniul ridicării agriculturii din Banat. În această parte a țării, datorită politicii înțelepte a partidului, sectorul socialist al agriculturii este preponderent, proporția ajungînd la 80 la sută. Pe ogoarele regiunii Timișoara, unde 6 raioane sînt complet colectivizate și alte două în prag de colectivizare, lucrează peste 5000 de tractoare, 2000 de combine și numeroase alte mașini moderne. Toate acestea pe locuri unde cu 16 ani în urmă oamenii, cu spatele încovoiat, lucrau mînuind unelte rudimentare, trăiau în sărăcie. În Banat, ca și în întreaga țară, oamenii muncii conduși de partid construiesc o viață nouă, pășesc cu fermitate pe drumul socialismului, drum deschis de 23 August 1944.

De la parlamentul de ieri, la Marea Adunare Națională de astăzi

„Bonjourr po-pohrr”, — începea pe vremuri, dom-nisorul schivisit

Demostene Botez

la sută. Dar nu doctori de la Mont-marte, ci floarea intelectualității: academicieni, literati, oameni de știință, ingineri, tehnicieni, ziaristi, profesori.

„Candidatul” era un oarecare le-cior de bani gata, cu tală sau unchi mare moșier și mare liberal, care — după cum mergea vorba pe a-tunci: „S-a dus la Paris bou și s-a întors vacă”. Începuse în capitala

Frantei să se procopsească cu o diploma, dar cabareturile din Mont-marte nu dau pata-male scrise. Dezamăgit de lipsa de înțelegere a profesorilor, s-a lăsat pentru deputație.

Așa se face că, vorbind mai mult păstrează decît romînește și doctor „honoris causa” în lazuri și băuturi străine tari, „reprezenta” în parlamentul țării, milioanele de țărani, lă-lăuri de vreo doi-trei chihari, moșieri în devenire, cu celebrul Dîncă Schileru, figurant de profesie, costumati decorativ cu itari și bondită.

Dacă schivitul avea cumva rude la Ierusalim și mai căpătase pe la cafenelele pariziene și darul vorbirii, în scurtă vreme ajungea măcar ministru „fără portofoliu”, adică ceva egal cu „ajutor de băgător de seamă”.

Iar astăzi se pretindea democrație! Democrație caragealească, cu Ca-avenci cu Farfurizi, cu Trahanachi... Evenimentul de la 23 August 1944 a pus capăt acestei sinistre comedii ce se juca pe vasta scenă a țării, poporul plînd actori și decoruri — și a concediat toată trupa.

După 23 August 1944, în regim de democrație populară, Marea Adunare Națională reprezintă într-adevăr poporul. 324 de deputați din 437 cîți sînt în total, adică 74,14% sînt muncitori și țărani muncitori. Dintre a-cestia 221 lucrează nemijlocit în producție, adică în întreprinderi industriale, uzine, șantiere, pe ogoare în gospodării colective sau în gospodării de stat.

Sînt în Marea Adunare Națională, 42 de președinți de gospodării agricole colective, 22 de directori de mari întreprinderi.

Sînt firește și intelectuali: 25,86

Minoritățile naționale nu sînt nici înjurate, nici amenințate în Marea Adunare Națională. Ele sînt, din contră, reprezentate prin oameni de seamă, prin 87 deputați: maghiari, germani, evrei, sîrbi etc., însumînd o proporție de 15,35 la sută din numărul total al deputaților.

În locul parlamentului de altădată, în care ca pe barca lui Noe, se gă-sea cîte o femeie din înalta aristocrație cu simțul de stăpînă nasistă-făcută de numărul personalului cas-nic, sînt astăzi în Marea Adunare Națională 171 de femei, adică 16,25 la sută din totalul deputaților, femei care muncesc sau conduc gospodării agricole colective, sectoare de întreprinderi industriale sau organizații de masă.

Tot ce contribuie, prin muncă, la construirea lumii noi își are reprezentant de frunte în Marea Adunare Națională.

Acastă componentă, față de cea din trecut, asigură dezbaterea în înalt nivel moral și o nedemintărită grîdă de interesele țării.

De interesant ar fi de publicat pe două coloane o pagină din dezbaterile vechiului parlament și una din problemele puse azi în Marea Adunare Națională.

Problemele „arzătoare” ale vechiului parlament care au ilustrat nu numai paginile parlamentare ale Monitorului. Oficial ci și miile de pagini ale dosarelor de pe masa magistraților, a judecătorilor de instrucție și a tribunalelor penale se chemau: Afacerea chibriturilor, afacerea tramvaielelor, afacerea Skoda, afaceri... afaceri.

Cu drept cuvînt vocabularul din care desprindem termenii aleși ca: „hoi”, „banditi”, „pungași”, apărea mai frecvent în paginile dezbaterilor

(Continuare în pag. 3-a)

Sînt fericit că am apucat acești ani

Ing. Iosif Pasitz
șeful minei Uricani

Și totuși meu și bunicul au fost mineri. Mîner m-am făcut și eu. În 1934, am intrat ca muncitor necalificat, ucenic, în mina Comănești. 10—12 ore muncam pe zi. Plata? Cîteva gologani, cu care puteam doar să-mi amănesc foamea, nu so-ventur. Așa era atunci. În 1938 am venit în Valea Jiului, la Lupeni. Aici, m-a găsit marea zi de 23 August 1944; aici, am intrat în rîndurile partidului.

Astăzi eu sînt unul din miile de cadre, care — prin grija atentă a partidului — au crescut în anii de după eliberare. Pot spune că am crescut odată cu minele, cu așezările miniere, cu oamenii, cu toată Valea Jiului.

În 1951, am fost șeful minei O-jasca. Aici, m-am ocupat nu numai de buna organizare a producției, ci și de măsurile pentru apărarea sănătății și vieții minerilor. În trecut, am văzut multe accidente de muncă. Patronilor nu le păsa de viața noastră. Acum însă, pe lîngă crearea celor mai bune condiții tehnice, ca minerii să dea tot mai mult cărbune, ne ocupăm în același timp ca ei să fie fericiți de accidente, să nu le fie, nici un moment, periclitată sănătatea și viața.

În 1952, am intrat ca student la „Institutul de Mină „Gh. Gheorghiu-Dea” din Petroșani. Eu, ucenicul care în 1934 nu-mi puteam astîmpăra înămea, cu toată trînda de 10-12 ore pe zi, sînt acum inginer, șef de mină, lucru la care nici nu în-drăzneam să mă gîndesc înainte de 1944. Viața mea nouă — și eu ca și întregul popor — o datorăm aceluia neuitat 23 August 1944, o datorăm griii pe care ne-o poartă partidul. Sînt fericit că am apucat acești ani înfloritori și că aici, în Valea Jiului, alături de toți tovarășii mei de muncă contribuim și eu la construirea socialismului în patria noastră.

Nu-i minerii de la Uricani ne-am angajat să sprijinim aplicarea Hotărîrii recentei plenare a C.C. al P.M.R. economisind suplimentar, în acest an, 1.400.000 lei numai la prețul de cost al cărbunelui. Și ne vom ține cuvîntul.

Vederea de pe Bulevardul „N. Bălcescu”

Foto: NICU VASILE

Încrăzători în soarta pe care ne-o făurim

Poporul nostru sărbătorește cea de a cîncipește- cea aniversare a eliberării sale îmbrăcat în salo- petă și cu mistria în mînă, pe schelele unei construcții gigantice: Republica Populară Romînă.

Numai în cîncipește ani, fața țării s-a schimbat de nerecunos- cut, iar procesul acesta plin de pa-tos revoluționar e în plină des-fășurare. Ne oprim o clipă, nu-mai o clipă, să ne aducem amînte

Acad. Geo Bogza

ruinele și sîngele și întinerul și suferința din tre-cutul cătoră în veci alăvîlul 23 August le-a pus capăt — apoi punînd din nou mîna pe mistrie pornind mai de-parte, pe schele în sus, încrăză-tori în soarta pe care ne-o fău-rim, încrăzători în steaua spre care mergem — și la care, călăuziți de inspiratorul și orga-nizatorul victoriilor noastre, vom ajunge.

„O țară în care actorii sînt oameni...”

Aurel Baranga

Felul cum s-a desfășurat decenii în trecut viața noastră teatrului pînă în ziua eliberării, a rămas consemnat în varii memorii, adevărate depozituri de un violent caracter actor, ale unor dintre cei mai mari actori pe care i-a avut țara noastră. Aglaie Pruteanu, talent multilateral și divers, născut în „Aminurile” ei episoade zguduitoare. Spectacole date prin grație și circumscripție, pe patru butoaie, în fața unui public ignar, turnee în vagoane înghețate, seri lungi petrecute în așteptări chinătoare, față de certitudinea mamei care „să-i polonezească după spectacol foamea. Existența precară a actorilor hăituiți de nevoi, a căpătat în acea vreme o glazură romantică și sentimentală. S-a acreditat figura unui risipitor, „prinț al operetei” sau al unei capricioase „divă” carea studenții entuziași i-au deshanat caie cupului ca s-o poarte, îngropată în flori, pe brațe, la hotel. O publicistică fără scrupule a înfruntat multă vreme asemenea legende menite să deslețe digestia unor lectori cinici. Ce mitomanie grosolană și odioasă! În timp ce ziarul publicau asemenea reportaje frivole, cei mai mulți și mai buni dintre actori își puneau cu dispoziție întrebarea: în luna mai: ce vor vinca la închiriere stagiului, în luna. Aglaia Birseanu, una dintre cele mai strălucite lăgădiete pe care a cunoscut-o vrea scenă a lumii în vremea ei, s-a expatriat filmică n-a voit să învețe canoanele italienești la modă și mult mai în gustul publicului decât monologul E. lectrei. A fost îndelung aplaudată la Viena, dar a murit ignorată și uitată într-o cameră de hotel sordid, de pe Calea Griviței. Paginile ramase de pe urma lui Constantin Nottara constituie și ele un rechizitoriu amar împotriva acelor care, disprețuitori, au condus ani lungi destinele culturii românești. Considerat de omnipotenti bugetivori o îndelungă perfect inutilă, teatrul a agonizat la periferia societății așa cum măscărcii erau îngropați în vremea Regelui. Soare dincolo de zidurile cimitirului.

În perioada dintre cele două războaie mondiale, viața actorilor n-a cunoscut modificări sensibile. Marfa lăptosă de preț, teatrul trăia din expediente și aventuri. N-a jucat în acel ani prima scenă a fărîi o manufactură de cea mai dubioasă calitate numai pentru ca să fină pasul trupelor particulare? Fabricanții în serie, italienii, găsiseră aici la noi, un vad comod și rentabil pentru piesele lor mediocre și inepte în care actori stră-

lucii erau alinați să descopere „cîrlige”. Efectul moral al acestei destrămări s-a văzut după al doilea război: un teatru fărâmițat, cu actori desnașdăiți, risipiți în trupe industriale, jucînd orice pentru potolirea foamei. Teatrul Național dădea indesebi un aspect deplorabil. Localul distrus de ultima bombă hitleristă, actorii — cîți mai rămăseseră fideli instituției — neputincioși în fața ruinelor, neînfrînzînd să spore într-o zi de renaștere a teatrului românesc.

Si au venit anii vindecării rănilor lăuate de război, și au venit anii tămăduirii plagilor ce ulcerau trupul teatrului nostru. Viitorul eronic ce și va propune să conseneze cu exactitate profilul acestor ultimi cincisprezece ani, se va afla în fața unei prime certitudini: va constata că acești cincisprezece ani echivalază în toate direcțiile cu decenii lungi și laborioase. În acest timp, unic în istoria teatrului nostru, totul a fost luat de la început și reluat cu migală, cu atenție și cu pasiune. Am fost martorul de fiecare zi al acestor opere vaste de reconstrucție, dar dacă mi-aș lua eu sarcina de a scrie istoria ultimilor cincisprezece ani, mărturisesc, n-aș și de unde să încep. Pot cel mult să schițez unele date sau să înlocuiesc scheme comparative. Dar vor spune aceste cifre tot ce s-a făcut, și mai ales, vor mijoci imaginea exactă a greutăților învinse pe un drum de lupte și de biruințe? Iată Teatrul Național, găsit cum am spus în ruine și în paragină, a adunat la un loc cele mai strălucite forțe actoricești, cum n-a avut niciodată în trecut prima noastră scenă, — asta din pricina permanentei concurențe făcute de companiile particulare — și a înregistrat într-un deceniu și jumătate mai multe biruințe artistice decât a izbutit să înregistreze în cei 110 ani pe care-l numărăm de la înființarea sa. Stau măturie nu numai succesele repetate în țară dar și victoriile de la Moscova, Paris sau Veneția, unde teatrul nostru a fost socotit printre cele mai bune din lume. Bucureștiul, care nu avea în trecut decât o singură scenă înfrîntă de stat, numără astăzi 15 teatre ce se bucură de grija statului. Ion Aurel Mălean povestește cu un umor irezistibil — și ce păcat că amintirile acestuia mare om de teatru s-au pierdut odată cu el — felul cum se desfășurau pe vremuri turneele prin urbele provinciei, unde niște im-

presari verosi aveau o singură grijă: să vînda sala spectacolului la cîteva rînduri de spectatori pentru aceeași seară. Reprezentanții se desfașura de obicei în vociferări și scandaluri, dar ce importanță avea calitatea spectacolului cînd diviza impresarului era una singură: „arde-o și cară-le”? În unele orașe se juca, improvisat și atîndă, numai actul I și III, iar de multe ori se reprezenta pe scenă alt ceva decât era anunțat pe afiș. Care dintre actorii foști mari de pe vremuri, siliți să joace o odinoară prin mustăriile provinciei, ar crede, dacă i s-ar putea spune, că astăzi flintătează teatre permanente, cu săli spațioase și salubre, cu trupe organizate și rezgiori pricepuți, în orașe ca Bacău, Piatra-Neamț sau Boloșani? Funcționează astăzi în țara noastră 40 de asemenea teatre cu trupe stabile, cu angajamente semnale, cu ziua de mîine a actorilor asigurată. Am fost acum doi ani în Statele Unite, invitat într-o seară să mă întrec în profesorii și studenții unei academii de artă de pe Broadway. Cînd le-am spus că absolvenții conservatoarelor noastre găsesc imediat angajament, n-au crezut și sînt incredincăți că în polifonia amănuntelor pe care le-am dat, au rămas pînă la sfîrșit cu impresia că am venit să le spun povești formecătoare. La fel de incredibil li s-au părut și alte detalii. De pildă, că o piesă se repetă la noi, uneori, și patru luni, atîncînd cînd textul difiil o cere. În America există zeci de mii de actori soneri, iar montarea unei piese nu poate depăși, ori care ar fi dificultățile partituri, mai mult de trei-patru săptămîni. Dar ceea ce i-a surprins și emoționat poate cel mai tare pe ascultătorii mei de la New York, a fost felul cum e dezbătută o lucrare la noi înainte de a fi urcată pe scenă, seriozitatea și temeinicia analizei, strădania muncii regiilor și a interpretelor pe drumul unei cercetări științifice care s-a înfăptuit de cînduri sterile și de inutile răfăcări.

Un bătrîn actor american, fără lăru de ani de zile, mi-a spus în seara aceea, emoționat și cu ochii umbruiți: „Sînt fericit că există o țară în care actorii sînt oameni”. Am fost la rîndul meu profund impresionat, fiindcă interlocutorul meu roștise un adevăr tulburător și poate cel mai semnificativ al acestei vremi: acești 15 ani pe care i-am trăit au redat actorului cel mai de preț dintre toate darurile vieții: libertatea și demnitatea umană.

Vom reuși să mulțumim vreodată partidului pentru ce a făcut și dăruit slujitorilor teatrului în tot acest timp? Piese la Caragiale au făcut vîlvă la Moscova și la Berlin, la Paris și la Rio de Janeiro, la Delhi și la Praga. La fel, utaliile produse de uzinele „I. Mai” sînt exportate cu succes în U.R.S.S., Bulgaria, Cehoslovacia, R.D. Germană, India. De fapt, această cercire a industriei noastre, nu e o noutate pentru noi și nici năucă pentru străinătate: multe alte produse, fabricate în R.P.R. trez hotarele, atingînd distanțe fascinante la sau tricontinentale: India, China, R.A.U. și alte țări situate la depărtări de vis, se folosesc de mărfurile noastre industriale. Iată înaltul palmares al celor 15 ani de industrializare socialistă a țării.

Sîntem într-un schimb de noapte la uzinele „I. Mai”. Afară, sîrșit de primăvară, cu cîrpit de păsări și vînturi potolite. Conform unei vechi înțelegeri, neconstrucționale privilegierile sosece cu regularitate, să se așeze pe pomii înviorați din curtea uzinei. Zgomotele motoarelor, înfrîmății hălelor și tăcîniului vagonetelor nu le sperie. Nici măcar nu le tulbură. Ele dau obișnuitele lor concerte gratuite, ca odinoară fanfarele militare din pietele tîrgurilor moldovenești. Muncitorii au deschis larg geamurile, și între aer proaspăt. Schimbul de noapte se desfășoară accelerat dar atent, calm dar toșos fervent.

O dată cu înalta capacitate de producție industrială au apărut și specia. Iată. După 15 primăveri libere, am ajuns la emoționantul moment în care muncă muncitorului obișnuit se apropie tot mai mult de muncă ingineru-

Un cîntec de slavă

Nichita Bistriceanu

Un cîntec de slavă să-nalț de-aș putea
Fierbinte, puternic, patetic,
Să-l cînt fie, patrie, dragostea mea,
Și fie, poporul vrednic.

Un cîntec de slavă alilor eroi
Ce-n vara aceea fierbinte,
Oprind al durerii și-al morții puhoi,
Trecînd fluvii, crește, în crîncen război,
Răzbeau spre apus înainte;
Ca rîul cel vesnic al cărui suvoi
L-adapă izvoare și ploii

Si celor pe vremuri atît de ncercați,
Răpuși prin Doftanele fărîi,
Lor, celor închiși, schingiuși,
Lor, toți ai partidului vajnici
Pe țărîm cel dulce al mării,
Pe Dunăre, Jil, în orașe-n Carpați,
Cînstire adîncă purtați!

Cînstire poporului! Brațele lui
Rîrînele-au dat lanpoarte;
Zvîrînd pe pe socluri tîmît statut,
La casa cea nouă-au dat primul
cul,

Așa precum scrie la carte;
Și-n luptă cu lupii coltoși, nesătul,
Sădit-au livezi de gutui

Iar casa se-nalță. Și-ai noștri copii
Într-nsa se simt tot mai bine.
Mai zbată-se-o vreme burgheze
Și siliți, fugariți, la posturi străine,
Noi punem alcea, în vechile gîli,
Pe mii de ani temeli

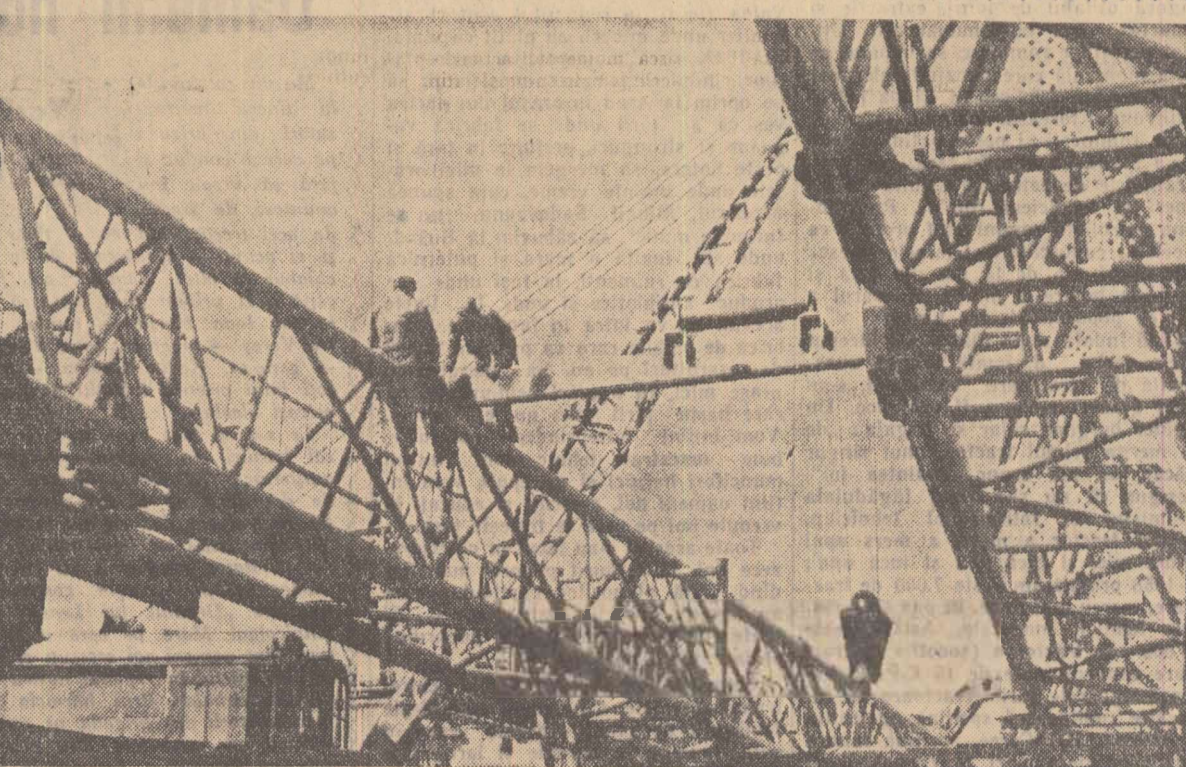
Partidului glorie!
Călit în primejdii, trecut prin amar,
Cu mintea-njelcapă, cu inima jar,
Al tot ce ni-i drag mester faur,
Conduce poporul cu braț temerar
Spre-al vremii de aur holar.

Pe timpuri și jugul și lanțul ne-au
ros
Și vis era sfînta dreptate.
El fruntea din țărîm spre soare
ne-a-n-tors,

In rînduri de luptă adesea
ne-a scos;
Ne-a pus în priviri demnitate,
In piepturi țarie, în fațe folos,
Și-n fața un drum luminos.

Și acum de ne-deamnă: „Stră-
pungeți-mi munți!”
Carpații de-a-lătul străpungem
Și punem, cit sîntem de harnici și mulți,

August 1959

Instalație de foraj 4 LD, produsă de uzinele „I. Mai”-Ploiești

Foto: AGERPRES

lui specialist, tînzînd să se contopescă. Tov. Georgehe Cucu face parte din această categorie; el prestează o muncă de înaltă precizie. Mașina lui are o formă ciudată de orgă, cu butoane repetate și tuburi, cu clape întortochiate așezate la distanțe milimetrice pe niște înalte oplatate de oțel. Georgehe Cucu e specialist la comanda pneumatică a instalațiilor de foraj 4 LD. O greșală de o micron distruge, fără drept de apel, muncă anticipată, a zeci de tovarăși. La această mașină se folosește numai mîna de lucru de înaltă calificare. Muncitorul respectiv trebuie să cunoască la perfecție întregul desen tehnologic labirintic al mașinii și trebuie să aibă acel miracol fi al Ariadnei cu care să tracă lezniciu de la buton la buton și de la clapă la clapă. Mai precis spus: în timpul muncii el trebuie să gîndească tot ceea ce a gîndit proiectantul mașinii.

Și este acest Georgehe Cucu un om cu trăsături comune, fără preminențe expresive care ar putea da picturului sau sculpturului ideea unei opere simbolice. Numai că ochii lui, obișnuți cu precizia, cu comanda fixă, cu ordinea matematică, cu acea dulce armonie și claritate pe care o deslușești în ochii savanților din fața unui cîntec farmaceutic. La fel, miinile lui Georgehe Cucu, bărbătești și puternice, au înfrumunat o pondere aproape nesăzibilă de puf, și o miscare rectilinie precisă, daruri pe care muncitorul o le cruță așa cum cîntărețul de operă își cruță o consecvență și migală în vocea. Cînd Georgehe Cucu se așează la lucru, părțile componente ale mașinii devin parca instrumente de orchestră, dîndu-ți impresia că asți la un spectacol de gală. Print-o fericită coincidență, avanspostul mașinii se numește puptur. Deci Georgehe Cucu e dirijorul.

Am să vă mai întîrlesc un caz în-

terasant și pasionant. De fapt el a în-

terasant și pasionant. De fapt el a în-

terasant și pasionant. De fapt el a în-

terasant și pasionant. De fapt el a în-

Trandafirul

Cu un gest plin de dragoste, Maria Zidaru se aplecă peste trandafiri. Culorile lui aproape negre din roșul acela întunecat, amintind purpura bătănată de veacuri a iocanelor bizantine, era atît de neobișnuit, că am rămas locului să-l privesc. La o minigiat cu lăndrele, pe un copil răsfălat. Și-a înălțat apoi, către noi, ochii aceia mici și luminoși, plini de bucurie.

— Nu sînt mulți trandafiri ca acesta la noi în țară. Știți cum îi îngrijim? — cuprînsă cu privirea întregă grădina. Ca pe copii îi îngrijim! Și ca să va spunem drept, nici nu aducem aici pe cei vin pe la noi. E un secret... așa... numai al nostru. Miș tare dragi... Nu numai pentru că au să ne aducă veniturii mari — deschidem florarie la Satu-Mare — doar și sticla de zahăr ne-a adus venituri mari anul trecut... niș dragi pentru că i-am pregătit anume pentru sîrbătoarea noastră. Vrem ca la 23 August, cînd toată țara s-o bucura, noi să-i avem puși în grădina... Dar știți cum? Toată grădina sa fie cu trandafiri. Poate nu știți crede, dar acum la noi, oamenii au nevoie și de flori, nu numai de bucate, ca să se simtă mulțumii. În acele zile, noi avem două sîrbători — ochii Mariei Zidaru se îngustează ca o linie în zîmbetul ce cuprinde fața. Cea mare, a poporului, și alta numai a noastră: 10 ani de cînd s-a înființat gospodăria. Poate că pentru alții, gospodăria din Păulești nu are atîtă importanță. În țară sînt astăzi atîtea colective mari, bogate... dar pentru noi aniversarea a 10 ani e mare lucru. Cîte n-au fost în acești 10 ani!...

Maria Zidaru tăcu. Privirea ei se opri asupra întinderilor de pămînt. Pămîntul acela sîrșit în trecut în zeci de farîme, iubit cu patina și blestemat de oamenii de aici, din Păulești, proprietatea boierilor Barbu și Horvath. Poate că în acea clipă, se revedea în ziua aceea cînd pe frîntia piecii casei boierești cele cîteva familii de colectiviști înălțaseră o firmă roșie: „Gospodăria agricolă colectivă „Steagul lui Lenin”, și își uneau pămînturile și speranțele legîndu-le strîns, strîns de vorbele înscrise acolo. Ori poate, își amintea de zilele grele, de nopțile framîntate, de îndoielile care se răsuciseră ca un fir roșu și pe care nu le desleagă decât acolo, la Satu-Mare, în cabinetul unui tovarăș secretar de partid.

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

— Neapărat să veniți pe la noi în acele zile, la sîrbătoare. Satul o să arate altfel. Acum l-ați văzut... E ca o casă în pragul primăverii. Peste tot varînte, cărămizi, uși și ferestre. Dar atunci, vor fi toate gata... Dacă veniți în acele zile la sîrbătoarea colectiviștilor din Păulești, la marea bucurie a muncii libere și înfrînte, o să găsiți trandafiri aceia minunați în grădina care înfrîmțesează din trei părți sediul gospodăriei, o

să-i găsiți în noile case luminoase și moderne ale colectiviștilor, în cancelaria școlii de 7 ani, pe scena noului cămin cultural și poate și într-o casă veche, cu o cușmă de paie, trasă pe sprînceana ochiurilor sărăcuțe de geam. Este singura casă de acest fel care va mai rămîne în picioare dintre casele vechi, ca „muzeu” al trecutului în satul Păulești, sau cum spune pînă la urmă, Maria Zidaru, „ca să nu se uite ce-a fost”.

Si cînd veți intra în sediul gospodăriei curat și proaspăt zugrăvit în cinci culori în fosta casă boierească a lui Horvath, opriți-vă o clipă pe a treia treaptă a scării. Opriți-vă și gîndiți-vă că ani în șir dupe înfrîntărea colectivelor, Maria se oprea și ea aici, cu o spaimă în inimă. „Ai uitat Marie? Pe aici merg doar boierii, nu slugile!”.

Apoi urcați celelalte trepte. Colo sus vă așteaptă o femeie măruntică la stat, cu parul strîns într-un coș cu ochii verzi, plini de viață: Maria Zidaru, președinta de 10 ani a gospodăriei colectivelor din Păulești, stîmă și iubită de colectiviștii romîni și maghiari, prima femeie președintă de colectivă din țară, deputată în Marea Adunare Națională și membră în Prezidiul Marii Adunări Naționale, tehnician agronom și om cu școală, fosta slujnică, neștiutoare de carte, și unul din oamenii crescuți de partid, vîlstar al acelei zile fierbînt din vara lui august '44.

TANIA LOVINESCU

Cifre și fapte privind ocrotirea sănătății

★ În anul 1958 numărul spitalelor a crescut de la 408 la 500, iar numărul de paturi în spitale de la 30.294 la 91.811. Față de 1938 numărul paturilor de spital a crescut de 3,1 ori.

★ Numărul global de paturi din toate tipurile de instituții spitalicești depășește astăzi cifra de 150.000, față de 35.000 paturi existente în anul 1938.

★ În anul 1958 un medic revine la 1895 de locuitori. Astăzi un medic revine la numai 780 de locuitori.

★ Numărul total de paturi de pediatrie din toate unitățile existente, fără a îngloba creșele sau grădinițele de zi sau săptămînale, a crescut de la 2475 în anul 1938 la 23.095 în anul 1958.

★ În anul 1958, din lipsa unităților medicale, din numărul total de nașteri doar 0,7 la sută erau asistate de medici și 46,3 la sută de moașe oficiale. În anul 1958 aproape toate nașterile au fost asistate de medic sau moașă.

★ Mortalitatea generală, care în timpul de decenii s-a menținut în jurul unui indice de 20 la mie, a scăzut în anul 1958 la 8,7 la mie, ceea ce reprezintă o scădere anuală a numărului de decedați de circa 140.000.

★ Mortalitatea infantilă, care în trecut se menținea la un nivel de 17-19 la sută, a scăzut în anul 1958 la 6,9 la sută.

★ Durata medie de viață a crescut de la 42 de ani în anul 1930-1931 la 63 de ani în anul 1958.

★ În ultimii ani febra recurentă a fost lichidată, iar tulăremia și tifosul exantematic sînt pe cale de lichidare.

★ Într-o ane 1958 și 1958 s-au editat peste 10 milioane cărți și broșuri conținînd literatură de educație sanitară.

★ Astăzi există 203 stații de salăare dotate cu autobuse sanitare moderne, precum și cîte o stație de aviație sanitară (Aviasan), în fiecare regiune, față de 17 stații de salăare existente în anul 1938.

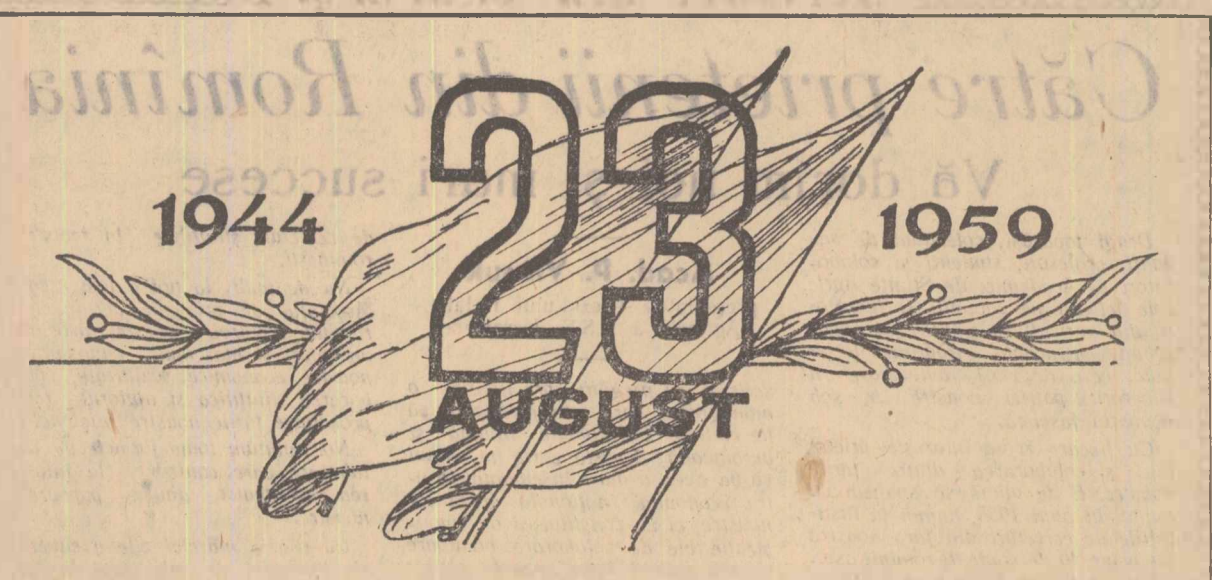
Trecem prin secția Mecanică II și avem plicuta impresie că întregă secție eîntă. Zgomotele mașinilor sînt înăbușite de cupole protectoare și transformate cînd în zîmzet gospodăresc de albine, cînd în foseet ro-mantic de frunzare olătinate. În fața noastră apare gruparea aglă a unei brigăzi de tineret. Nicolae Catargiu, unul dintre tinerii brigăzi și ploiești, lucrează în uzină din anul 1957. Scortu stagiul de muncă nu l-a frustat de izbîndă. Dimpotrivă: Catargiu și brigada sa, poartă de 5 luni steagul de frunță în producție. Urmîștii Gh. Stancu și Gh. Cîmău li secondeză cu același succes. Print-o folosire la maximum a mașinii, prin denlăna acul-tare a maistrilor, prin elanul tineresc de care dau dovadă, tinerii din brigadă se mențin cu ambiție printre frunțași.

Iată-ne și în fața panoului de o-norare. Sinteză a activității laborioase din uzină, panoul tălmăcește în cifre tot ceea ce a creat min-tă și fantezia muncitorilor și tot ceea ce au pus în practică brațele lor pătimașe. Aici nu e nevoie de nici un Mene-moș Akipria pentru a explica bizara parabola a gîlcevei dintre stomac și brațe. Păstărea mîncare pentru parți și pentru ele însle. Stomacul nu pune în-tărbarea zilei de mîine. Vîlș pre-merge fapte mărețe, iar mîntea, cu luciditate perfectă, le împlinește, legea de aur a socialismului. Com-niști din uzină au imprimat muncă această dragoste și această claritate specifică rezimurilor lipsite de exploa-tare. Dăm cîteva cifre spre argumen-tarea celor spuse: secția strunguri a depășit planul întregii anuarie și mai, evoluțiv cu: 10, 15, 20, 25, 29, pro-cente. Deci nu e vorba de o depășire oarecare, cu un procent sau două, așa... de ochii lumii, ci de o depășire masivă și progresivă, spre cîntea muncitorilor de la uzinele „I. Mai”.

O ricț spațiu s-ar da reportajului, o uzină de notorietate mondială cum e aceea de la Ploiești ne dă mult de furcă. Avem multe urini în țară despre care s-ar putea scrie nu un reportaj ci o carte de repor-tate. Scorta lor biografică e un roman întreg. Cert este însă că ne putem mîndri cu o astfel de realizare ale cărei ecouri străbat astăzi toate mîe-dianele pămîntului.

Nimic nu se mai ia ușor

Al. Andrițoiu

Științele naturii la 15 ani de la eliberare

Acad. Șt. Milcu

Multe întrebări ne putem pune în aceste zile de bilanț al unui deceniu și jumătate de la 23 August 1944, despre situația științei în patria noastră și tot atât de multe dificultăți există ca să dăm răspunsuri. Situația explicabilă, datorită dezvoltării multilaterale a științei în această perioadă, transformărilor revoluționare ce le-a suferit și realizărilor obținute.

O schimbare a momentului actual va avea totuși avantajul de a reda în câteva trăsături caracteristice — asemănătoare liniilor sumare ale unei schițe — suficiente pentru a exprima esența subiectului.

În știința românească sînt prezente într-o întrepîrîndere și intensitate egală — domeniile tradiționale, frecventate de diferite școli, reținute și dezvoltate în noi condiții și de pe poziții diferite și noile teritorii ale științei, în care se dezvoltă o activitate creatoare, dominată de noi exigențe și idei, determinate de problemele construirii socialismului.

Exemple din prima categorie pot fi date cu ușurință din matematică, medicină, lingvistică, istorie, așa cum o arată rezultatele obținute în teoria ecuațiilor, în geometria diferențială, în

patologia glandelor endocrine și a bîrfeței, în patologia degenerativă a sistemului nervos, în reluarea pe plan superior a dicționarului limbii române, în publicarea de documente, în executarea sîmpurilor arheologice, ș.a.

În continuare și întrepîrîndere au apărut și s-au dezvoltat noi domenii și probleme, care constituie de fapt faciesul cel mai caracteristic al științei în R.P.R.

Aici se exprimă cu intensitate tot ce este nou în știința patriei noastre, datorită fondului ideologic și metodologic folosit. Inspirată din concepția directorului științei legate de practică, a necesității ca cercetările științifice să servească la rezolvarea problemelor puse de dezvoltarea economiei naționale și în general de construirea socialismului, dirijate și interpretate pe baza concepției materialist-dialectice despre natură și societate; rezolvate cu ajutorul planificării anuale și de perspectivă — corpul de probleme al acestui sector domină momentul actual al științei în țara noastră. Numai cunoașterea acestor linii multiple poate da măsura în care știința s-a dezvoltat în această perioadă, direcțiile și problemele și totodată elementele necesare pentru a ne explica înegalitățile și a înțelege linia de viitor.

Astfel fizica este caracterizată prin dezvoltarea rapidă și complexă a fizicii atomice, așa cum o arată domeniile institutului, reactorului, electronului, laboratorului de raze cosmice și rezultatele interesante obținute în unele probleme de radiții.

În fizica clasică se creează condițiile necesare pentru studiul corpului solid, al semiconducătorilor, al problemelor de spectroscopie, ș.a.

Succesele obținute în chimie, în obținerea de noi polimeri, în substanțe plastice, în diferite sinteze organice, ș.a., au creat condițiile necesare pentru dezvoltarea cercetărilor în chimia macromoleculară, în chimizarea gazului metan, în radiochimie, în sinteza de noi substanțe necesare industriei de medicamente.

Științele tehnice au sarcini deosebite de grele în acest moment. În acest sector se desăvîrșește un efort susținut pentru rezolvarea problemelor puse de energetică, îndeosebi în legătură cu electrificarea, folosirea cărbunilor, hidro-tehnica, construcția mașinilor, ș.a.

În toate aceste domenii s-au obținut rezultate aplicative în practică, așa cum o arată numeroasele protocoale, puse la dispoziția industriei de institutele de știință.

În prezent se organizează cercetările de electronică, automatizare și mecanizare. Noi și urgente probleme se pun în aceste domenii, care necesită colab-

borarea largă între matematicieni, fizicieni și tehnicieni.

Științele agricole au un rol foarte evident în transformarea socialistă a agriculturii și importante sarcini ce le revin în creșterea productivității și a producției. Rezultatele valoroase obținute pînă în prezent în studiile referitoare la ameliorarea plantelor de cultură, în obținerea de soiuri noi, în protecția împotriva dăunătorilor, în îngrășămintele, în irigații, ș.a. — detașează și mai clar problemele de urgență imediată ce definesc activitatea în acest sector al științelor.

Schimările produse în morbiditatea generală și în starea de sănătate, așa cum se reflectă în creșterea duratei vieții cu 20 de ani, în comparație cu anul 1938 — creșterea o actualitate și în științele medicale. Succesele obținute din 23 August 1944 pînă azi în studiul și combaterea paludismului, sifilisului, tuberculei, gîșii endemice și a altor boli de masă — aduc în șantier o mare competență pentru studiul unor probleme ale perioadei apropiate reînnoțitoare la cancer, la bolile cardio-vasculare, la leziunile cerebrale de vîrstă, ș.a.

Biologia în țara noastră se găsește într-o etapă de reconsiderare organizatorică și de problematică, în special biochimia. Succesele obținute prin tipărirea Faunei și Florei R.P.R. și a numeroase alte monografii, constituirea a două centre de biologie și elaborarea unui plan mai complex de cercetare, definesc momentul actual și în același timp direcțiile de viitor.

În geografie și geologie, cele mai importante evenimente sînt redactarea hărții geografice a R.P.R. și a primelor două volume din Tratatul de Geografie. Terminarea acestei opere rămîne obiectivul de rezolvat în viitorul apropiat. Această scurtă schiță a unor aspecte caracteristice în științele naturii, capabile să definească momentul actual — ne arată în același timp nivelul atins în cei 15 ani de la eliberare și marile perspective ce se deschid în viitor.

În acest proces — incomparabil prin caracterul său cu oricare altă perioadă din istoria științelor în țara noastră — rolul hotărîtor a revenit Partidului Muncitoresc Român și Guvernului R.P.R. care au îndrumat și sprijinit știința și pe formatorii ei.

Cele peste o sută de institute de cercetări, cu aproape 40.000 de cercetători și tehnicieni, apăratura și documentarea, instrumentarul și alte elemente ce compun baza concretă a științei — au fost obținute prin ajutorul permanent acordat științei de statul democrat popular.

În prezent, știința în țara noastră este consolidată ca baza materială, posedă o rețea de cadre experimentale și orientate în cercetare — sînt create deci condițiile necesare pentru o dezvoltare nestăvîlită în viitor, capabilă să contribuie la rezolvarea problemelor puse de construcția socialismului în țara noastră.

O cotitură decisivă în activitatea mea teatrală

As vrea să fac o mărturisire. Ea se adresează, fără îndoielă, publicului nostru drag, precum tuturor spectatoriilor care vor vedea în săptămîna noastră, seară de seară, cu aceeași înfrigurare. Dar mărturisirea aceasta mi-o fac, în aceeași măsură, mie însămi, acum cînd caut să-mi adun gândurile și amintirile ca să-mi pot da seama mai bine ce au însemnat cei 15 ani de după 23 August 1944 pentru cariera mea artistică. E vorba de o cotitură decisivă care s-a produs nu numai în activitatea mea de cetățean, ci și în felul meu de a concepe și de a simți teatrul.

Nu aș putea spune că, în trecut, nu am jucat roluri frumoase. Totuși, simt că partea mai temeinică a muncii mele dedicată scenei, coincide tocmai cu acești 15 ani de după eliberarea țării de sub călcîiul fascist. Niciodată nu m-am simțit pe scenă „mai acasă” decît în acești ani din urmă. Niciodată nu am simțit o mai adîncă și mai totală emoție decît în prezent. În număr de eroine din dramaturgia noastră nouă, realist socialistă sau din dramaturgia sovietică. Există un patetism al contemporaneității după cum există un patetism specific teatrului clasic. Primul, însă, aparține paroc mai mult vieții de cît cel de al doilea, pe primul îl trăim, patetismul dramei clasice sau romantice îl compunem, îl confecționăm. Mă gîndesc, de exemplu, în primul rînd, la Maria Buznea din „Anii Negri”, rol pe care l-am jucat în două rînduri: în 1951 și recent, în 1958. Cum să n-o simt astăzi de apropiată pe soția comunistului Mihail Buznea, cînd îngrîjorarea, durerea, curajul și demnitatea ei î l le cunosc și î l le respect, le înțeleg căci fac parte din viața noastră, din lupta neîncetată pe care au dus-o comunistii pentru viața luminată ce o trăim astăzi?

Am mai jucat o serie de roluri po-

zitive, începînd de la „Omul din Ceatal” de Mihail Davidoglu, continuînd cu „Orașul în flăcări” și „Măscă”, ale aceluiași autor, pînă la „Măscă” din „Familia Kovacs” și la „Poarta”. Cel mai drag rămîne, însă, pentru mine, rolul Mariei Buznea.

Perspectiva nouă pe care mi-a adus-o contactul cu repertoriul nou, izvorit din frîntîntările autentice ale vieții, a contribuit mult și la schimbarea concepției mele despre artă, înlesnindu-mi interpretarea mai profundă, din perspectiva actualității, a rolurilor clasice. Am jucat astfel în „Fata fără zestre” de Ostrovski, subliniind atitudinea critică față de personaj.

Nu pot însă să nu amintesc aici și de alte două roluri importante pe care le-am interpretat în anii din urmă: acela al luptătoareei comuniste Gana Lichte din piesa „Complotul condamnaților” a scriitorului sovietic N. Vîrta și, mai recent, acela al Annei Fierling (Măleuca Cursă) din cunoscuta piesă a lui Brecht. Întruparea lor scenică mi-a adus multe satisfacții. Mă simt mîndră de încrederea ce mi s-a acordat cu aceste prilejuri ca și de titlul de artistă emerită a R.P.R. și de distincția „Ordinul Muncii”, prin care partidul și guvernul m-au răsplătit pentru strădaniile mele.

Prețuirea și ajutorul pe care statul nostru îl acordă artiștilor oamenilor artei, călăuză pe care ne-o dă partidul, sînt factorii care mă fac să privesc cu multă încredere și cu mare dragoste de a munci — viitorul. Pentru moment mă pregătesc să aduc pe scenă chipul și problemele care o frămîntă pe Iulia, noua personajă luminată creat în dramaturgia noastră de Horia Lovinescu, în piesa „Surorile Boga”. Rolul este deosebit de interesant și ridică o serie de probleme noi din a căror rezolvare tîm voi face principalul obiect de meditație și de studiu pînă în ziua de 23 August 1959 cînd va avea loc premiera.

Inchinăm succesele noastre marii sărbători

Astăzi, la întrebarea „Ce ați realizat în cîntecul zilei de 23 August?”, ne răspunde Alfred Mendelsohn, secretar al Uniunii Compozitorilor din R.P.R.:

— Sărbătorirea a 15 ani de la eliberarea patriei noastre trebuie să fie pentru crea-

toare o orgă scrisă în cîntecul aniversării. Eliberării, m-am străduit să redau elanul constructiv al poporului nostru. În cele patru cîntece de masă scrise pentru tîneri și studenți, mă adresez viitorului țării noastre.

Chiar și după ce a fost fixat programul Decedat Cultural, am continuat să scriu două coruri — unul al muncii din gospodăriile colective iar celălalt o cantată corală ce are ca temă lupta împotriva războiului. Am mai compus apoi șapte poeme incluse într-o Sută cîmpenească pentru voce și orchestră, după versurile lui Dragoș Vicol. Am adun materiale și schițe pentru un cvartet de coarde.

Pot spune că toate lucrările mele sînt închinare Eliberării, chiar cînd ele nu sînt scrise pentru o aniversare specială, întrucît Eliberarea patriei noastre are pentru mine un sens foarte concret. Într-adevăr, pot spune că mi-am început cu adevărat activitatea de compozitor din zilele lui August 1944.

Fototext: VICTOR TEODORU

In cîntecul zilei de 23 August

În orașul Hirău va intra în funcțiune în cîntecul zilei de a XV-a aniversării a eliberării patriei, un nou și modern cinematograful. În elisau: Aspect exterior al noului cinematograful.

Foto: G. PAUL

De la parlamentul de ieri, la Marea Adunare Națională de astăzi

(Urmare din pag. 1-a)

parlamentare decît în dosarele penale-le cele mai celebre.

Ce înălțime morală, ce griji merbinte de patrie, de avuții ei, de bun mers al treburilor ei, este astăzi în cîntecul tuturor deputaților!

Cine asistă acum la dezbaterile unei sesiuni, cunoaște ce înseamnă omul nou, ce înseamnă răspundere, ce înseamnă patriotism, ce înseamnă construirea socialismului.

Deputații din toate unghiurile țării, femei cu jile și catrințe, mineri în uniformă, țărani muncitori în haină strămoșească, urcă la tribună pentru a face în fața țării, o dare de seamă a muncii din regiunea, din raionul, sau din marea întreprindere în care muncesc. Și fac aceasta sobru, cu date, cu cifre, enumerînd succese și lipsuri, arătînd fără înconjurări greșeli, greutăți și vi-novații. Apare astfel în totalul cvintărilor, tabloul fidel, real, pozitiv, al imensului efort pe care-l face în-treaga țară pentru a-și realiza planul de construcție a patriei noastre. Și în acest tablou, în fața tuturor, se înalță și se afirmă, exactitatea faptelor, scopul înalt pe care-l urmărește critica lor, le dau conștiința că așa trebuie să facă, și țîrnia poziției pe care o iau.

Partidul și guvernul iau astfel cu-nostință prin adevărații reprezentanți ai poporului de tot ce se petrece cu adevărat în țară.

Ministrii vizati se urcă la rîndul lor la tribună, răspund, își fac autocritica sau rectifică date, după cum este cazul.

Aceasta-i adevărata, reală, răspundere a miniștrilor. Ei privesc critica drept cea mai eficace formă de ajutor. Deputatul din orice parte a țării vede acolo unde ochiul ministrului nu poate ajunge.

Deschid la întîmplare Buletinul Oficial cu dezbaterile Marii Adunări

Nationale, sesiunea a 5-a a celui de-a treia legislatură, (pag. 45) și citează din cuvîntul deputatului Dumitru Mihail, din colectivul S.M.T. Flori rești:

„In ce privește succesele: „...De asemenea trebuie să amintesc despre un alt succes al nostru și anume despre faptul că am depășit planul de producție și am mărit productivitatea muncii pe cap de muncitor cu 2 de hantri față de 1957”.

În ce privește critica:

„Și pentru că vorbeam despre cunoașterea de către Ministerul Agriculturii și Silviculturii a situației teren, as vrea să mai pun o întrebare: Nu se poate ca tovarășii din Ministerul Agriculturii și Silviculturii să nu știe că la noi sînt multe podgorii. Atunci cum se explică faptul că, deși am cerut în repetate rînduri să ni se repartizeze mașini potrivite cu specificul nostru, n-am primit decît patru tractoare S-80 Kirov (din care două, din ordinul Direcției Generale S.M.T. au făcut o plimbare de o săptămînă cu trenul pentru a lucra 80 ha. la Caracal).”

În această pagină și felul cum miniștrii primesc criticile aduse. E vorba de răspunsul dat de tovarășul ministrul Mihail Florescu la critica adusă de diversi deputați. Citez încheierea:

„În să mulțumesc tovarășilor care au arătat lipsurile ministerului nostru. Ministerul Industriei Petrolului și Chimiei este un minister cu activitate foarte largă și răspundere foarte mare. Arătarea lipsurilor la timp face să se evite multe pierderi în economia națională. Eu voi lua în seamă toate observațiile și voi discuta cu fiecare deputat problemele ridicate”.

Nu supărați, nici atitudine de usurică trecere asupra criticii, ci înțelegerea acesteia ca o superioară formă de colaborare.

Este în aceste scurte citate dovada concretă a superiorității formei de reprezentare a Marii Adunări Naționale.

Această structură, acești oameni noi, sînt creații revoluționare din 23 August 1944 care a dus la printru multe altele o așanare morală, radicală, a vieții noastre publice.

Viață nouă în raionul Săveni

În trecuții la prea depărtat, actualul teritoriu al raionului Săveni era, aproape în întregime, stăpînit de moșieri. Locuitorii comunei Săveni, de pildă, erau argăși, pe moșia Elizei Băicoianu, iar cei a satelor Săveni și Bordaia slugăreau la familiile moșierilor Grosu și Scarlat. Amară viață duceau oamenii! Erau înfrunți ca robii și nu puteau părăsi moșia. Tăranul muncitor Ilie Ostroicanu din satul Violenți a zis zeci de ani sînd la moșierul Mihail Ionescu. Cînd, satul de mizerie, a urut să părăsească slugăria lui boier, a fost bătut, lăsat aproape mort și scos dator. Moșierul Ghiță Grosu din satul Bordaia a ucis cu ciomagul un vâdăc din cauza că... a scăpat un taur pe străduțurile cu flori. Un argat, pe nume Buligian, care n-avea, niciodată cu ce-și astîmpla foamea, pentru că stăpînului său, moșierul Ionescu din Săveni nu-i dădea decît alt cît, să-și fînd zilele a fost „prins” odată în bucatărie pe cînd mînea cava dat de bucatăreasă. „Cu conul Ionescu” a ordonat bucatăresei să hărăbă un cean mare de lapte în care a pus mîmălia făcîndu-l dintr-o banită de făină de păpîrșoi și l-a dat argatului să mănînce — sub amenințarea că dacă mănîncă tot, îl împușcă. Argatul, de frică, a mîncat pînă a muri. Nimeni nu trăgea la răspundere pe moșieri pentru asemenea „distracții”, nici pentru faptul că lăsau oamenii să moară ca muștele, secerăți de fel de fel de boli, fără nici o asistență medicală.

ÎNSEMNAȚI

Alta este viața acum. Pe fosta moșie a Elizei Băicoianu se întînd astăzi lătarile de sute de hectare ale gospodăriei colective „Lupa noastră”, unde peste 200 de familii muncesc pămîntul în comun. Anul acesta, numai prin valorificarea produselor legumice s-a realizat suma de 33.000 lei. Colectivisti ca Panca, Satala, Iuliuțacu și alții, foști argăși la boieri, se bucură azi de respect unanim pentru hărnicia lor, pentru felul cum știu să gospodărească avuții obștești.

Cine stă de vorbă ca Grigore Scripă din comuna Mitoc, satul Horia, alia că „Mos Grîșă” cum îi spun oamenii din sat, — a fost o slugă multi ani la boieri. Trăia într-un bordei săpat într-un mal, cînd este colectivizat, s-a făcut o casă nouă cu patru camere, acoperită cu tablă. Vechea lui locuință mai există și astăzi. O arată la toată lumea să vadă și cei tineri ce fel de viață „a dus” el pe vremea boierilor.

Viața nouă, îmbelsugată, pe care o duc azi colectivizii, a convins pe mulți țărani muncitori că locul lor este în gospodăria colectivă. Numai anul acesta în raionul nostru au lucrat pînă la 7 gospodării colective. Astăzi, în fiecare centru de comună există dispensar și casă de naștere, iar numărul medicilor a crescut de la 3 cîți erau în 1938 la 24.

În raionul Săveni, ca-n toată țara, viața nouă a prins rădăcini adînci. Sub conducerea partidului, oamenii își făuresc un viitor minunat.

PETRE RUSU
Instructor la statul popular
raionul Săveni

Printre constructorii de tractoare

Dacă n-ar fi fost firma de la poartă, „Uzinele de tractoare Ernst Thälmann” și dacă nu s-ar fi zărit silueta binecunoscută din pozele apărute în ziare, a fațadei întreprinderii, așa fi fost tentat să cred că am greșit adresa și am nimerit într-unul din cele mai mari și frumoase parcuri din Orașul Stalin.

Halele masive și luminoase din mijlocul acestui imens parc, hale în care sute de mașini unelte și utilaje sînt supraviețuite cu atenție de oameni, în care la comanda omului marcarele transportate în citeva clipe de la un loc la altul blocul motorului sau șasiul confirmă pe viu că ne aflăm în mijlocul unei moderne și imense întreprinderi industriale, la uzinele unde se fabrică vesticile tractoare românești.

Primul om pe care-l întîlnesc este tovarășul inginer Vasile Dicu, directorul administrativ al uzinelor.

— Să vă vorbesc despre uzina noastră? Ce să vă spun? Că, cu 15 ani de zile în urmă aici erau niște imense ruine (Uzinele I.A.R. din Brașov fuseseră distruse de bombardamentele aviației anglo-americane în proporție de peste 70 la sută).

Să vă spun că, cu 13 ani în urmă, cînd muncitorii uzinei, în frunte cu comunistii, de-abia vindecaseră rănilile mai adînci ale războiului și la îndemnul Partidului Comunist Român au trecut la fabricarea primului tractor românesc, au întîmpinat împotrivirea îndîrjită a elementelor reacționare și în primul rînd a conducătorilor liberali și țărăniști? („Dacă o să fiți în stare să faceți și dacă o să mergea, eu mă arunc în fața primului tractor românesc” — afirmase

cu dispreț unul dintre „foști”). Toate acestea sînt însă de domeniul trecutului, conchise inginerul Vasile Dicu. — Așa că v-am ruga să ne vorbiți despre prezent.

Directorul administrativ zîmbi.

— Îmi cereți ceva destul de greu. Să încerc totuși. Pe ogorele gospodărilor de stat, ale gospodărilor colective sau ale întovărășirilor agricole de pe cuprinsul patriei noastre cît și pe ogorele a peste 20 de țări ca India, Grecia, Egipt, China și Vietnam, lucrează multe tractoare purtînd marca uzinelor noastre. De la I.A.R.—22 la U.T.O.S.—27 calitatea tractorului românesc s-a îmbunătățit considerabil, iar prețul de cost a înregistrat o scădere continuă. În 1951 de pildă, prețul de cost al tractorului a fost redus cu 23,05 la sută față de începutul fabricației, în 1957 cu 45,4 la sută față de 1951 iar în anul în curs cu încă 7,39 la sută față de 1957.

Despre felul cum a dobîndit colectivul de muncă al uzinelor noastre, aceste realizări, așa putea să vă spun de asemenea multe lucruri. Cred însă că o vizită prin secții va fi mult mai concludentă.

Să ne oprim de pildă în secția de nestandardizare. Majoritatea muncitorilor și tehnicienilor din secție s-au strîns împrejurul unui cazan de o formă ciudată.

— Asta-i „racheta” lui Ilie Trandafirescu, — ne explică cu mîndrie inginerul Nicolae Costache, șeful secției.

Într-adevăr, cazanul tubular semăna grozav cu o rachetă imensă.

— La ce va folosi „racheta” asta? Auzind întrebarea, un om în pu-

teea vîrstei, care trebăluia de zor la „rachetă” se întoarce:

— Că rachetă? Că rachetă? Aici nu există nici o rachetă. Să fie clar pentru toată lumea. Asta-i cuplul special în care vom turna fonta nodulară.

Văzînd că notez în carnet, omul se oferi bucuros să dea explicații suplimentare.

— Știți, în cîntecul lui 23 August am reușit să turnăm arbori cotiți și arbori cu came din fonta nodulară. Probleme pe care le-am făcut au dat cele mai bune rezultate. Arborele cîntic turnat din fonta nodulară are o greutate mult redusă, costă mai ieftin și se execută mult mai ușor și repede decît în cazul folosirii oțelului laminat. Folosirea acestor tehnologii va aduce anual întreprinderii noastre economii de citeva milioane de lei.

— Și cine s-a ocupat de acest lucru?

— Cum cine — răspunde sudorul care lucra la cuplor — nea Ilie Trandafirescu.

— Pe naiba, Trandafirescu! Întreg colectivul sectorului de turnătorie s-a ocupat de problema asta, spuse încușat unul care ne dăduse explicații.

— Dar pe tovarășul Trandafirescu unde îl putem găsi?

— Omul nostru însă era din nou în „rachetă” și meșterea ceva așa că n-a auzit, sau s-a făcut că n-aude întrebarea.

— Păi dumnealui e Ilie Trandafirescu, — spuse rîzînd sudorul de la cuplor.

Teodor Gherghisan este șeful serviciului personal și învățămînt al uzinelor. Dacă l-a căutat zilele trecute la biroul său și se răspundea:

— E la turnătoria de aluminiu.

Într-adevăr îl găsim la turnătoria de aluminiu.

— N-o fi inovația mea tot atât de importantă ca fonta nodulară a lui Trandafirescu, ne spune el, dar tot se cheamă că prin turnarea a diferitelor repere de aluminiu în cochiliă de aluminiu (da, în cochiliă de aluminiu, sublinie) se va mări productivitatea muncii și se vor realiza economii anuale de citeva zeci de mii lei.

— Bine, dar nici nu știm că lucrarea la o inovație...

— A, așa stau lucrurile? Credeam că ați venit să mă criticați că mă ocup de alte treburî decît cele ale serviciului personal și învățămînt.

Se gîndi citeva clipe apoi se hotărî să ne destăinuie.

— Eu am lucrat mulți ani cu Ilie Trandafirescu la turnătorie. Între noi a fost în permanență o încredere... A-cuma cînd el realizează ceva atât de important, trebuie să fac ceva, să-i arăt că tot nu mă las.

— Și treburile la serviciul pe care îl conduceți cum le rezolvați?

Răspunde pe ocolite.

— De la începutul fabricării tractoarelor și pînă în prezent în uzina noastră s-au făcut peste 5000 de propuneri de inovații și raționalizări.

Aplicarea în practică a acestora a adus uzinelor economii în valoare de peste 30 milioane de lei. Este și aceasta, dacă vreți, o dovadă că muncitorii din cadrul uzinelor noastre învață, își ridică nivelul politic și tehnico-profesional și rezultatele se văd în procesul de producție.

Tovarășul Theodor Gherghisan scoase din buzunar un carnet, îl deschise și citi:

— 357 de muncitori care lucrează în uzină urmează todată cursurile serale sau fără frecvență ale școlii medii. 20 sînt trimiși de întreprindere la facultate, iar 16 urmează cursurile fără frecvență ale Institutului.

Frezorul frunțas în producție, Ion Purcarea și controlorul Petru Macarie de pildă, urmează cursurile școlii medii. Strungarul Vasile Rozenbau se numără printre cei 350 de muncitori care s-au înscris în acest an la cursurile serale și fără frecvență ale școlii medii iar ajutorul Gheorghe Săniută printre cei 25 de frunțasi în producție, care vor urma începînd din acest an Institutul, ca bursieri ai uzinelor.

Închînd carnetul, șeful serviciului personal și învățămînt conchise:

— Aș putea spune că la ora actuală toți salariații uzinelor noastre învață. În fiecare secție există cel puțin un curs de învățămînt tehnic...

În cursul vizitei prin uzinele de tractoare „Ernst Thälmann” din Orașul Stalin am făcut cunoștință cu mulți dintre constructorii de tractoare românești. Pașii în-tregei s-ar putea scrie despre felul cum se deslășoară munca în sectorul motor, sector condus de inginerul Dumtru Mihai, pînă mai ieri strungar aici, despre inovatorii uzinei și în special despre maestrul Nicolae Todea de la turnătoria de oțel, despre sculerul Gheorghe Cornea sau despre inginerul Iulian Cazacu.

Așa după cum îi place inginerului Alexandru Tripsă, secretarul comitetului de partid, să spună: „Odată cu uzina au crescut și oamenii, slăpînii ei de azi”.

Și Pișta Bacî, cum obînuiesc să-i spună muncitorii, continua:

— Vedeți, nu există muncitori care să nu fi făcut ceva deosebit pentru uzina în care lucrează și nu există om care lucrează aici care să nu se fi bucurat din plin de roadele muncii sale.

— Adică...?

— Să dau numai un exemplu. Pentru muncitorii s-a construit în apropierea uzinei un adevărat

Marea sărbătoare

(Urmare din pag. 1-a)

lațiile social-economice de la sate, modul de trai al țărănimii și întreaga înfățișare a satelor, se înfățișează prin transformarea socialistă a agriculturii. Convingându-se de avantajele muncii în comun, tot mai numeroase familii de țărani muncitori, pe baza liberului consimțământ, se unesc în mari gospodării socialiste. Sectorul socialist al agriculturii reprezintă astăzi peste 67 la sută din suprafața arabilă a țării și a ajuns să cuprindă aproape 2.500.000 familii din totalul de 3.600.000 familii țărănești. Se îndeplinește astfel sarcina trasată de Congresul al II-lea al P.M.R. ca sectorul socialist al agriculturii, în ce privește suprafața și producția marfă, să devină precumpănitor.

Fiecare an ce trece aduce cu sine noi pași înainte în întărirea bazei tehnico-materiale a agriculturii. La sfârșitul anului acestuia, agricultura românească va dispune de 10 ori de mai multe tractoare ca în 1938, de aproape 20.000 semănătoare, de 11.000 combine pentru cereale și de alte mașini agricole fabricate în țară. Toate acestea au permis o creștere simțitoare și continuă a producției agricole. După date preliminare, recolta medie de grâu pe întreaga țară este în acest an de 1.328 kg. la hectar iar cea a gospodăriilor colective în medie de 1.660 kg. grâu la hectar.

Măsurile luate în primăvara acestui an de Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român și guvernul R.P.R. privind lichidarea oricăror forme de exploatare a omului de către om în agricultură, precum și în legătură cu dezvoltarea gospodăriilor agricole de stat, vor asigura în viitor o și mai simțitoare înflorire a agriculturii, creșterea continuă a nivelului de trai al țărănimii.

Traducând cu fermitate în viață politica partidului, oamenii muncii din Republica Populară Română se conving pe zi ce trece că drumul pe care îl conduce partidul este drumul bunăstării. Să ne gândim bunăoară la documentele Plenarei C.C. al P.M.R. din 13-14 iulie, în care se prevăd măsuri menite să ducă la o creștere și mai substanțială a nivelului de trai. Aceste hotărâri prevăd creșterea salariilor la toate categoriile de oameni ai muncii, scutiri și reduceri de impozite pe salarii, majorarea pensiilor precum și reducerea prețurilor la peste 2.600 sortimente de produse industriale și alimentare. În urma aplicării acestui complex de măsuri — de neconceput decît într-un stat socialist — sporul net de venituri ale oamenilor muncii este de 4 miliarde 700 milioane lei anual, ceea ce reprezintă aproape a șaptea parte din întregul fond de salarii și pensii din acest an.

Recentele măsuri luate de Partidul Muncitoresc Român și de guvernul Republicii Populare Romine sînt continuarea logică a unei suite întregi de ho-

țării luate pe linia ridicării nivelului de trai al populației. Ele au fost cu puțință datorită avântului tuturor ramurilor de producție ale economiei naționale, datorită mersului mereu ascendent al țării pe calea construcției socialiste.

Ridicarea continuă a nivelului de trai sporește avântul luptei pentru dezvoltarea economiei naționale. Oamenii muncii, îndrumați de partid, își intensifică eforturile pentru a obține noi succese în lupta pentru mărirea producției și productivității muncii, pentru a obține pînă la sfîrșitul anului economii cît mai mari.

Deosebit de semnificative sînt și realizările dobîndite în domeniul culturalizării maselor. De unde în urmă cu zece ani pe primul plan al preocupărilor din acest domeniu se punea problema lichidării analfabetismului, astăzi filii clasei muncitoare, filii țărănimii, au devenit frecvenți clienții de cărți (preluarea de care se bucură cartea în țara noastră își găsește expresia în cele peste 28.500 de lucrări, într-un tiraj de peste 440.000.000 exemplare, apărute între anii 1949-1958), mari amatori de spectacole teatrale și cinematografice, pricepuți iubitori de artă și adesea, ei însși artiști amatori. Școlile și instituțiile superioare, al căror număr a crescut considerabil, sînt astăzi frecventate în imensă majoritate de fiii muncitorilor și tehnicienilor, de filii țărănilor muncitori.

În anul puterii populare, bucurîndu-se de condiții create de statul democrat-popular, știința a obținut succese de seamă, contribuind la rezolvarea unor probleme legate de dezvoltarea economiei naționale, de progresul tehnicii al industriei și agriculturii. Urmind îndrumarea Partidului, aprofundînd concepția materialist-dialectică despre natură și societate, oamenii de știință duc mereu mai departe realizările dobîndite, contribuind la dezvoltarea țării și îmbogățirea tezaurului cultural al umanității. Creatorii de pe tărîmul artei și literaturii, dau poporului muncitor opere demne de vremea pe care le trăim, opere ce oglindesc munca constructorilor socialismului și însușirea în activitatea lor de fiecare zi. Rodnicia creației, entuziasmul artiștilor, dovedesc influența binefăcătoare pe care o are asupra slujitorilor artei legătura strînsă cu viața și cu problemele ei cele mai actuale, însușirea metodei realismului socialist, conducerea de către partid.

Trecînd în revistă aceste realizări, mobilizat de importante sarcini trasate de plenara C.C. al P.M.R. din iulie 1958, poporul român se prezoate în acest an să ducă și mai departe acțiunea de dezvoltare a țării. Dezbatînd propunerile cu privire la elaborarea unui plan de perspectivă a dezvoltării economiei naționale, Biroul Politic al C.C. al P.M.R. a hotărît intensificarea lucrărilor pentru întocmirea unei schițe-program pe o perioadă de 15 ani. Prima etapă a acestui program va fi planul de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1960-

1965. Planul, al cărui proiect va fi supus discuției oamenilor muncii, se va dezbate în cadrul celui de-al III-lea Congres al P.M.R. Prin împlinirea prevederilor acestui plan, poporul român va termina în linii mari construirea socialismului, trecînd într-o nouă etapă: aceea a desăvîrșirii construcției socialiste.

Masele de oameni ai muncii din țara noastră au depășit încredere în puterea lor creatoare, în capacitatea lor de a înfrînge greutățile, de a înfrînti sarcinile trasate de partid. Pașărilor muncii, prietenia dintre oamenii muncii de toate naționalitățile, constituie o forță motrice a dezvoltării țării pe calea socialismului. Conștiința patriotică, elanul și abnegația de care dă dovadă clasa muncitoare, munca harnică și stăruința a țărănimii muncitoare pentru transformarea socialistă a agriculturii și pentru mari producții agricole, activitatea devotată a inginerilor, tehnicienilor, a oamenilor de știință, de cultură și artă sînt o garanție sigură că mărețele obiective ce stau în fața poporului nostru vor fi îndeplinite.

La a 15-a aniversare a eliberării, poporul nostru constată cu mîndrie creșterea prestigiului internațional al țării noastre, datorită avîntului ei economic și cultural, luptei ei pentru pace, democrație și progres. Republica Populară Română duce o politică externă în slujba intereselor poporului, de apărare a independenței și suveranității de stat, de pace și prietenie între popoare. Făcînd parte din marea familie a țărilor socialiste, țara noastră promovează o politică externă de prietenie frățească cu Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste. Poporul român manifestă o caldă recunoștință față de poporul sovietic și consideră drept scumpă datorie a sa întărirea continuă a alianței cu U.R.S.S. și cu toate țările socialiste, consolidarea neîncetată a lagărului socialist. Republica Populară Română, alături de Uniunea Sovietică și celelalte țări ale lagărului socialist, duce o politică pasnică de apărare a păcii, de coexistență pașnică cu toate țările, indiferent de orînduirea socială. Această politică exprimă interesele poporului român, dorința sa sinceră și vie de a împlini în pace marile sale planuri constructive.

Luminos e chipul țării noastre născute la 23 August 1944, chipul ei împlinit în 15 ani de luptă și muncă, în 15 ani de biruințe. Poporul nostru în acești ani a învățat să privească înainte, mereu înainte, în viitor. Și peste ani în viitor el vede și chipul țării, mereu mai frumos, mereu mai în lumină. Împlinirea acestei imagini de viitor este în puterea sale. Cheiașia că ea va fi împlinită sînt înfăptuirile de pînă acum, cheiașia ei sînt prietenii de nădejde din lagărul socialist frățesc în frunte cu Uniunea Sovietică, cheiașia ei este învătura Partidului Muncitoresc Român, inițiatorul și conducătorul luptei pentru socialism și pace, partidul a cărui politică slujește cu credință intereselor celor ce muncesc, interesele patriei noastre dragi.

oprim la jumătatea drumului. Pentru ca să putem dobîndi belșug mai mare, comușiții ne-au povățuit să ne unim oarele și unelele. Așa am și făcut.

În 1950 am constituit o gospodărie colectivă. Cum în ajutorul nostru a venit cu mașini S.M.T.-ul, forța noastră a crescut însemnat. Acum dobîndim în fiecare an recolte la care călăzesc: nici nu ne-am fi gîndit: 2.000 kg. de grâu și 3.000 kg. de porumb pe hectar. Creștem sule de vite de rasă — vaci, oi, porci — care dau producții frumoase. Sîntem în stare să contractăm cu statul cantități mari de bucate. Numai în 1959 am vîndut pe această cale 370 de tone de grâu, 120.000 litri lapte, 30 tone de carne. Veniturile noastre bănești sporesc astfel an cu an. În acest an de pildă, numai pînă acum avem un venit de peste două milioane lei.

Satul nostru atît de păzîgînit și de îmbătrînit altdată, astăzi a răscut, a înflorit, asemenea tuturor satelor din Dobrogea colectivizată. În cuprinsul lui s-au zidit numai în cîțiva ani aproape o sută de case noi. Cu fondurile colective s-a construit o marelă și impunătoare casă de cultură. Ne trîmitem copiii la școli. Noi însă ne căutăm să ne ridicăm nivelul intelectual. Avem un contract cu teatrul de stat din Constanța și, cum dispunem de mașini, nu lipsim de la nici o premieră.

Cînd văd toate aceste lucruri, cînd văd cu ce pași de uriași progresăm, mă gîndesc întotdeauna la partid, la ziua de 23 August. Am ajuns să cunoștem măreția acestor zile pentru că țara noastră a fost eliberată, pentru că partidul ne-a condus și ne conduce pas cu pas către socialism. Partidului, li mulțumim deci din toată inima.

Din uzină pe scenă

Ion Prisăcaru
solist al Operei de Stat din Iași

Emoția mă cuprînde la gîndul că mai sînt puține zile pînă la glorioasă aniversare a eliberării patriei noastre. De ziua aceasta mă leagă cele mai vii amintiri deosebite atînci pentru prima oară m-am putut gîndi la realizarea celui mai scump vis al meu: acela de a-mi cultiva vocea, de a deveni cîntăret. Dar nu vreau să subliniez însemnătatea zilei de 23 August numai prin prizma acestui vis personal. Această zi a însemnat pentru întregul nostru popor realizarea năzuitorilor sale de vîscuri, posibilitatea de a avea o viață liberă, demnă, creatoare.

Partidul clasei muncitoare mi-a oferit prilejul și mi-a creat condiții să-mi realizez visul îndrăgînit, acela de a deveni cîntăret de operă. Înainte, cîntăret de muncitor, trăind greu în millocul unei familii numeroase, n-am putut spera la realizarea acestui vis. Copleșit de nevoile materiale ale familiei am părăsit casa părintească plecînd la București unde am început să învăț meseria de mecanic ajutor la fosele uzine A.S.A.M. Cotroceni, suferînd asaltul de ceilalți muncitori de acolo m-am scutit de a deveni un burghez. Sîmțeam o irezistibilă atracție pentru cîntec. Știam că am calitățile vocale dar nu s-a găsit nimeni atînci care să le recunoască și să le valorifice. Abia după eliberare, cînd în cadrul uzinei culturale am început să se desfășoare o activitate artistică, mi s-a dat șansa de a deveni cîntăret, am avut fericirea ca, făcînd parte din echipa artistică a uzinei în care lucram, să fiu remarcat de către responsabilul cultural al întreprinderii și propus pentru ansamblul artistic muncitoresc al C.G.M.

În 1947, după un an de activitate în cadrul ansamblului, am fost îndrumat să mă înscriu la Conservatorul de muzică, — secția canto — maestrului Constantin Stroeșcu — conservator pe care l-am absolvit în anul 1953. Am urmat clasa de canto cu străduință și pasiune pe care numai răzunația puternică îi fi poate înlocui. Cu o înținare, odată cu terminarea cursurilor, am putut să trăiesc cu bucuria primei succese. Astfel, am fost distins cu mențiune în cadrul concursurilor artistice organizate cu prilejul Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la București din anul 1953 pentru ca, doi ani mai tîrziu să mi se acorde titlul de laureat al concursului internațional al tinerilor solisti din țară.

Dar eu vroiam să devin cîntăret de operă. Și iată-mă, în toamna anului 1955, la Opera de Stat din Iași, înfățișat prin grila partidului și guvernului. Bucuria succesorilor reputate pe scenele Operei de Stat ieșene a fost înțregită de posibilitatea care mi s-a acordat, aceea de a fi solist al interpretative românești și dincolo de hotarele țării. În 1956 am participat la Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților de la Moscova, precum și al Concursului internațional de cântec care a avut loc la Toulouse.

Folosesc această ocazie ca să-mi exprim profunda recunoștință și admirație pentru partidul clasei muncitoare care mi-a creat asemenea minunate condiții, încît viața mea din todeauna a fost în slujba de operă și a fetei înaltă.

Făgăduiesc partidului că voi continua să slujesc cu aceeași abnegație arta noastră socialistă, pusă în slujba ridicării continue a nivelului cultural al celor ce muncesc.

Scrisori din U. R. S. S.

Către prietenii din România

Vă dorim noi și mari succese

Acad. P. Vlasuk

președintele Prezidiului Filialei
Agricole a R.S.S. Ucrainene

Dragi tovarăși, colecțiul de savanți, profesori, studenți și colaboratori ai Academiei de Științe Agricole și Silvicultură din Ucraina, această felicitare vă adresez cu ocazia sărbătorii naționale, cea de-a 15-a aniversare a eliberării patriei voastre de sub ocupația fascistă.

Cu fiecare zi se întărește prietenia și colaborarea dintre țările noastre. E de ajuns să spunem că numai în anul 1958, numai în instituțiile de cercetări din țara noastră au venit 40 de studenți romini, aspi-ranți, și lucrători sindicali.

Savanții Institutului de Patologie și Igienă, doctor în științe, Vladimir Iurandic, împreună cu colaboratorul științific al Institutului Științific de Cercetări din Ucraina, profesorul M. Culeskov, au

scris și au pregătît spre tipărire o monografie, care este prevăzută să fie editată în limba română și ucraineană. Această carte nu numai că va avea o mare însemnătate pentru economia națională a țărilor noastre, ci va constitui și o "lemonstratie" vie de colaborare creatoare ce s-a stabilit între savanții țărilor noastre socialiste. Între instituțiile științifice de cercetări din Ucraina și România are loc o corespondență activă, schimb de literatură asupra rezultatelor cercetărilor științifice ș.a.m.d.

Savanții Academiei noastre publică articolele lor pe diferite probleme

de cercetări științifice în revistele românești.

Nu de mult, la noi a fost creată Asociația de prietenie ucrainean-române. Crearea acestei asociații va întări și mai mult cunoștințele noastre economice, culturale, colaborarea științifică și ajutorul reciproc între țările noastre prietene.

Noi salutăm toate formele de colaborare care contribuie la întărirea prieteniei dintre popoarele noastre.

Cu ocazia măreței zile a eliberării României de sub jugul fascist, vă dorim din tot sufletul, dragi înarări, noi și mari succese în munca voastră creatoare pentru binele și înflorirea țării voastre, în lupta pentru îndeplinirea cu succes a directivelor Partidului Muncitoresc Român.

Un salut frățesc din Siberia de răsărit!

Prof. V. Krotov

președintele Prezidiului Filialei
din Siberia de răsărit
Academiei de Științe a U.R.S.S.,
membru în conducerea Asociației
de prietenie sovieto-română

fascismului, în munca noastră comună creatoare, de construire a socialismului și comunismului.

Am avut prilejul fericit să verific înțelegerea și sinceritatea acestei prietenii în cursul călătoriei mele în România, cînd am făcut parte din delegația oamenilor de cultură din R.S.F.S.R. care a vizitat Republica Populară Română. Nu voi uita niciodată prietenia și sentimentele

cordiale cu care am fost primiți în orașele și satele României pe care le-am vizitat.

Urias este progresul realizat în dezvoltarea industriei și agriculturii de oamenii muncii din România sub conducerea Partidului Muncitoresc Român. Aceste realizări pot fi văzute pretutindeni.

Din toată inima urez poporului frate român noi succese în dezvoltarea forțelor de producție, în lupta pentru pace și pentru înfrîngerea continuă a forței lagărului socialist.

Prietenilor și tovarășilor noștri de muncă, oamenilor de știință romini le transmitem urări de noi succese creatoare în toate domeniile științei și tehnicii spre binele poporului.

Ne bucurăm de succesele pe care le-ați obținut

Dragi prieteni romini,

Vă felicit din toată inima cu ocazia măreței sărbători, a 15-a aniversare a eliberării țării voastre de sub jugul fascist. Niciodată nu voi uita acele zile cînd, în cadrul delegației cercetătorilor sovietici de artă am avut fericita ocazie de a vizita țara dvs. Noi am vizitat Republica Populară Română ca să cunoaștem monumentele de artă, arhitectura, muzeele și alte instituții, să vizităm săpăturile arheologice, E greu de posedat în cuvinte, cînd am fost înfrîntați de locuitorii orașelor și satelor românești. Noi am găsit în România lucruri deosebit de interesante și pline de încredințare pentru noi. Și am încercat în același timp cele mai calde simțăminte de prietenie și recunoștință din partea prietenilor noștri romini.

Impresiile din călătoria prin această minunată țară, din înfrîngerea cu oamenii, cunoștința cu arta poporului român au pătruns organic în conștiința noastră, s-au păstrat a-

candidat în știința artelor, colaborator științific al Institutului de Istorie al Academiei de Arte a U.R.S.S.

E. Ivov

dinc în inimă, și au devenit o parte organică a vieții noastre. Oare poți să nu admiri natura românească, pămîntul pe care se află monumente antice de cultură, arhitectură, sculptură, ceramică? Sau poți să uiți trăsătură specifică a vechilor orașelor, a monumentelor din secolele mijlocii sau a locuitorilor populare, înfrînte cu sculpturi fine în lemn? Poporul român talentat și plin de forțe creatoare este singurul artist principal și cel mai simțit creator ce păstrează cu grijă monumentele culturii sale, tradițiile lui bogate. Eu, ca cercetător de artă, am fost plăcut surprins cu cîtă dragoste și respect păstrează poporul român cultura și arta sa națională. Noi ne amintim

de cuvintele lui Lenin că cei ce muncesc sînt moștenitorii a tot ceea ce este mai bun, a tot ceea ce a fost creat, de generațiile trecute. În România noi am văzut plini de încredințare colegii noștri romini se străduiesc să-și însușească creator toată tradiția progresistă ale trecutului. Aceste tradiții, continuînd cu ceea ce este folosit, ceea ce a fost început din epocile trecute, îmbogățite de ideile, de creația predcesorilor, sînt pline acum de spiritul vieții noi.

Dragi prieteni romini,

Noi ne bucurăm împreună cu dvs. de succesele ce le-ați obținut în construirea socialismului și în transformarea din domeniul culturii și al artei. Noi înțelegem grîia dvs. asupra păstrării tradițiilor naționale, a popularizării ei în rândurile largi ale maselor populare. Încăodată vă felicit cu ocazia nărei sărbători naționale și vă doresc noi și noi succese în activitatea dvs.

Cu gîndul la prieteni

Sărbătorind cincisprezece ani de la eliberarea țării, cu neputință să nu gîndim la prietenii de nădejde al căror umăr puternic l-am simțit mereu: la oamenii sovietici, la marea lor țară. Gîndul ne duce la cei ce-au fabricat și au trimis pentru noi prețioase mașini, la cei care au pășit pe pămîntul nostru. La cei care, trăind printre noi, s-au legat cu frățească dragoste de oameni ai muncii din țara noastră.

Gîndul mă duce la Iași, la vechiul oraș unde odinioară Petru cel Mare, țarul rușilor și Dimitrie Cantemir, domnul Moldovei, s-au înfrînt și, ca buni prieteni, s-au preîntîlnit împreună; mă duce la acest oraș, unde și astăzi, pe zidul alb al Bibliotecii centrale Universitare „Mihail Eminescu” se poate citi o inscripție cu slova românească: „Mînt nîe!” o semnatu: „locotenent Stepanov și o dată: 22.VIII. 1944. Inscriptia a fost păstrată, zugravii ocolind-o cu respect. Cine știe unde o mai fi locotenentul Stepanov, cine știe ce-o fi făcînd el acum și dacă își mai amintește clădirea strălucită de coloane albe, marmoreene, pe care el a scris: mînt nîe! Dar ajutat de memoria și recunoștința oamenilor zidurile acelea pe dînsul li sînt minte. Nu-l uită, nu-l pot uita, și-l pomenesc tuturor! Nici pe Stepanov, nici pe ostașii anonimi care au veghat, în plin război, ca nici un așezămint cultural ieșan să nu fie smîntit. Dacă locotenentul Stepanov și străjile care au supravegheat acum cincisprezece ani monumentele Iașului ar voi să afle ce s-a ales din acele bunuri de artă, orice ieșan le-ar putea răspunde. Ele sînt lăcașuri de cultură slujind poporului muncitor. În bibliotecă, timp de cincisprezece ani au intrat mai multe cărți decît în veacul care a trecut de la înfrîngerea ei; au intrat cărți de învățătura nouă, și între ele multe cărți ale marilor creatori sovietici; teatrul național are astăzi sala restaurată strălucind în aur și purpură, iar pe scena sa, de nenumărate ori publicului ieșan i-a fost înfățișată, o gingașă soție, arta unor măestri ori ansambluri sovietice. În Iașul ră-

vășit de război, în Iașul secerat de foamete și tifos exantematic, produse astăzi antibiotice o mare întreprindere chimică înălțată în anii de după eliberare cu utilaj sovietic și sprijin al tehnicienilor sovietici.

În Iași nu mai sînt de cincisprezece ani clădiri minate. O inscripție vestite din 22.VIII.1944: „mînt nîe!” A scris-o un ostaș sovietic care și făcea datoria. Datorie de pionier. Dar slova lui a căpătat tîlcuri adînci în înflorirea unei prietenii mari și trainice.

De satele cunoscute în fum și cenușă, greu să-și mai amintească cineva; pîrlitului le nimicește făptura. Totuși poate, din întîmplare vor mai fi oameni sovietici care, ostași pe atînci, au poposit într-un loc, imediat în dosul liniei de front, la gara din Dolhasca. Poate — mă gîndesc — își amintesc de acest sat. Și-ar voi să afle starea sa de astăzi. Afle că de-a venit aici ar avea acum temei de mare bucurie. Iar întîmplina țărăni muncitori cu piine și cu sare — după obicei — și cu veselie multă, după fire. Iar lua de mîna cu pe bunii vechi și dragi prieteni și i-ar duce să le arate căminul cultural nou, dispensarul, casa de nașteri, școlile, zecile și zecile de case noi-nouțe care au de a răsăr albe, surzătoare în grădini bogate, în pomaturi. Așa ar fi întîmplina oaspeții sovietici într-un sat din Moldova, sat dintr-acelea pe unde cu cincisprezece ani în urmă, cînd pentru țara și poporul nostru se deslusea zorii libertății, trecea linia frontului.

Dar să lăsăm Dolhasca și să urcăm mai spre nordul țării, pînă la hotar și să ne oprim în Maramureș, în acel colț de țară cătuit de munți falnici unde oamenii sovietici au luptat cu la cot cu cei romini lovind fasciștii germani. Pe atînci, cu cincisprezece ani în urmă, în aceste locuri era război și cîmpulă prigonire a localnicilor oameni din țări și nelnduplecați, iubitori de țară și gata oricînd să-și apere cîntea chiar cu prețul vieții, a vieții pe care o aveau de trăit numai o dată. Foștii luptători care au luptat în Maramureș de-a veni acum

pe aici, prin aste sate, la Poenile de sub munte, la Petrova, la Ruseva, ar găsi maramureșeni cu zeci de decorații românești, sovietice, cheostovace, căpătate pentru faptele de vitejie săvîrșite în lupta pentru sfîrșirea flăcării fasciste. Și fără îndoială că foștii partizani s-ar strînge împreună, ar păși în dreptul mormîntului de la Molse cîstind într-o clipă de reculegere amintirea celor uciși de nazisti pentru sprijinul pe care l-au dat luptei de eliberare a țării; ar păși la fel la un loc numit Dosul Tăului și s-ar gîndi la alți eroi căzuți pentru o viață nouă; ar păși la Sighet, sus pe Tisa, și ar pomeni partizanii care au înfruntat aici cu demnitate plutonul de execuție.

Așa cred că ar cînti amintiri comune oamenii sovietici și romini care au luptat cu cincisprezece ani în urmă în Maramureș. Dar oamenii nu trăiesc numai din amintiri. Ei au înaintea viața cea mare și mai ales au țările și puțina să o privească departe, în timpul care abia umează să fie trăit. De aceea, cîstindu-i pe erol, pe cei ce s-au jertit pentru patrie, pentru împlinirea unui crez scump omenirii, maramureșeni ar arăta prietenilor sovietici față nouă a satelor, rosturile noi ale traiului lor. Și ar avea ce spune, ar avea ce arăta.

Așa-i în Maramureș. Dar mai sînt la noi în țară și alte locuri care, cunoscute de oamenii sovietici, sînt astăzi din temelii prefăcute. Și la aceste prefaceri au dat tovarășește, o mîină de ajutor, oamenii sovietici. Imi amintesc că acum trei ani, la Moscova, la uzinele Șarik, muncitori și maeștri ne-au întrebă de soarta Birladului, oraș pe care dinșii îl cunoscuseră cînd au sprijinit înălțarea și intrarea în funcțiune a fabricii de ruimenți de aici. Nu mă îndoiesc că și acum vor fi vrînd să afle ce-l nou în micul oraș moldovenesc. De s-ar mai întorce la Birlad n-ar mai găsi un țirg mormit. Ar afla un oraș vesel, nu mare, dar îngrijit, curat, bine gospodărit, cu hotel confortabil și restaurante pe măsură, cu săli de spectacole, cu străzi întregi strălucite

de blocuri în care locuiesc muncitorii mari întreprinderi. Și mulți birlădeni ar spune oaspeților sovietici: Vedeti înnoirile? Noi nu uităm și nu vom uita niciodată că voi ați fost alături de noi cînd le-am pornit!

Așa ar rosti birlădenii. Așa ar vorbi și colectivii din Muncelul de Sus bunăoară care s-au bucurat de vizita oamenilor sovietici, de îndemnul lor și de sfaturile date întru sporirea rodniciei pămînturilor. Așa ar vorbi și miază-noaptea țării — la Vatra neî — muncitorii marelui combinatorestier „Bemath Andrei”, așa ar vorbi muncitorii hunedoreni arătînd marea uzină cocolo-chimică, construită cu utilaj sovietic, cu sprijinul specialiștilor sovietici. Cu drag pomenesc frățeleșul ajutor sovietic muncitorilor de la Năvodari, de la uzina de îngrășăminte fosfatice, pomenesc țărăni muncitori din satele Dobrogei colectivizate care primesc lumină de la termocentrala Ovidiu II, construită cu utilaj sovietic.

Oriunde mergi, la Dolhasca — comună adineauri pomenită — într-un sat din nordul Maramureș, într-un oraș mic precum Fălticeni, într-un sat din întinsul Bărganului, oriunde afli schimbări adînci, în conștiințe afli încredere și optimism, gînduri și năzuiri pe care sînt una cu planurile de viitor pe care partidul le înfăptuiește, cu înțelepciunea, poporului. Lumii și istoriei i se înfăptuiește astăzi chipul țării la cincisprezece ani de la eliberare, chipul țării unde poporul călăuzit de partid făurește, în sinul marii familii a țărilor frățești, în frunte cu Uniunea Sovietică, istoria vremurilor noi. Noul chip al țării ne bucură, pe drept cuvînt, în bucuria noastră. În încrederea cu care privim viitorul, împletim mereu, gînduri de dragoste, de prietenie pentru marea popor sovietic, al cărui sprijin frățesc, dezinteresat, l-am simțit în munca pasnică și constructivă de fiecare zi, în munca plină de patos a edificării socialiste.

VIRGIL DANCULESCU

Măreția acestor zile

Satul nostru, satul Comana este așezat la marginea sudică a Dobrogei. În anul regimului burghezomoldovesc, ca în toate celelalte sate, și la noi se încuibaseră lipsurile, mizeria, ignoranța. Nu trăiam ci dormitam.

Îndată însă ce țara noastră a fost eliberată, cursul vieții a luat la noi o altă înfățișare, am pășit pe un făgădu de lumină și de înnoire. Nu pot să uit niciodată primăvara anului 1945. Atunci am primit, cu ajutorul comușiștilor, pămîntul după care

N. Hudîțeanu

președintele gospodăriei agricole
colective „Filimon Sirbu” din
satul Comana, regiunea Constanța,
deputat în Marea Adunare
Națională

îndușeam atîta amar de vreme. Pentru prima dată în viața noastră ne-am simțit și noi oameni, oameni în toată puterea cuvîntului.

Dar partidul ne-a învățat să nu ne

O nouă emisiune de mărci poștale

Astăzi a fost pusă în circulație o nouă emisiune de mărci poștale în cinstea celei de a XV-a aniversări a eliberării patriei noastre.

Emisiunea se compune dintr-o marcă poștală și o colită. Marca are valoarea de 55 de bani,

în patru culori și înfățișează în primul plan o compoziție figurată formată dintr-un muncitor industrial (siderurgist) și o țărăncă pe fondul a două drapete, al Partidului Muncitoresc Român și al Republicii Populare Romine. Pe fundal, blocuri muncitorești în construcție și siluete de uzine și textul „Trăiască a XV-a aniversare a eliberării patriei noastre”.

Actualitatea INTERNATIONALĂ

Manifestări peste hotare consacrate celei de-a 15-a aniversări a eliberării României

U.R.S.S.

MOSCOVA 20. — Corespondentul Agerpres transmite: Zilele acestea la Moscova, Leningrad, Kiev și în alte orașe sovietice se organizează numeroase manifestări închinăte celei de-a 15-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist. La Biblioteca istorică de stat din Capitală s-a deschis o expoziție închinată țării noastre. Într-o serie de vitrine sînt expuse numeroase hărți și fotografii oglindind dezvoltarea economică și culturală a R. P. Romîne.

Joi a avut loc aici o adunare festivă. Colaboratoarea bibliotecii, Marina Starokanskaja, candidată în științe istorice, a făcut o amănunțită expunere despre relațiile ruso-române. După ce a înfățișat dezvoltarea legăturilor de prietenie dintre popoarele ruse și române de-a lungul vremii, vorbitorul a subliniat colaborarea rodnică economică, științifică și culturală între R. P. Romîna și U.R.S.S.

Apoi, a fost ascultat cu mult interes referatul lui Aleksei Grebenev, rector șef adjunct al ziarului „Izvestia”, vicepreședinte al Consiliului de conducere al Asociației de prietenie sovieto-romîna, care și-a împărtășit impresiile din ultima călătorie făcută în țara noastră.

La 20 august a avut loc de asemenea serbare organizată de comitetul de partid al editurii și tipografiei ziarului „Izvestia”. Ziaristul Serghei Kivinskii, care ne-a vizitat țara, a relatat despre obiectivele industriale pe care le-a vizitat în România. După aceea a avut loc un frumos program artistic prezentat de echipe de artiști amatori.

R. P. CHINEZA

PEKIN 20 (Agerpres). China Nouă transmite: Cu prilejul celei de-a 15-a aniversări a eliberării României, la Pekin a avut loc în dimineața zilei de 20 august vernisajul expoziției de fotografii: „Realizările R. P. Romîne în opera de construire a socialismului”.

La festivitate au fost prezenți: Lo Ciun, vicepreședinte al Comitetului pentru relații culturale cu străinătatea, Tzen Lun-tzuian, locuitor al ministerului Afacerilor Externe și Ciu Min, secretar general al Asociației de prietenie chino-romîne. Au fost de asemenea prezente Barbu Zaharescu, ambasadorul R.P. Romîne la Pekin, precum și reprezentanți ai corpului diplomatic. Expoziția, care va fi deschisă două săptămîni, demonstrează progresul rapid al Romîniei în anii puterii populare.

Hărți, grafice și fotografii oglindesc progresele poporului romîn în domeniul economiei, educației, culturii, științei și artei.

Ziarele centrale din China au publicat zilnic începînd de la 17 au-

În cîteva rînduri

• N. S. Hrușciiov, la primăria Yalta pe 1. Tedenal, prim-secretar al C.C. al Partidului Popular Revoluționar Mongol, președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Mongole, care se află în Uniunea Sovietică, și a avut cu el o convorbire prietenească, cordială (TASS).

• Într-un comunicat al armatei indoneziane se anunță că orașul Inohonto, de pe coasta de nord a insulei Celebes, a fost eliberat de trupele guvernamentale, care au alungat pe rebeli din acest oraș. (FRANCE PRESSE)

• De la baza aeriană Vandenberg, statul California, (S.U.A.), a fost lansat un satelit al pămîntului din seria „Discoverer”. După cum relatează agențiile americane, satelitul s-a plasat pe o orbită po-zlărd. Greutatea satelitului este de 770 kg. (Ag.)

• Habib Burghiba, președintele Republicii Tunisia, a declarat că Uniunea vamală dintre Tunisia și Franța și-a început validitatea și că începînd de 1 octombrie vor fi introduse taxe vamale pentru mărfurile importate din Franța. (Reuter)

• Greva celor 500.000 muncitori oțelari din S.U.A. continuă de cinci săptămîni fără să se întrevadă vre-o posibilitate de a se pune capăt prin realizarea unui acord între patroni și Sindicatul unit al oțelariilor. (Ag.)

• Pînă la 21 august, ora 6 dimineața cel de-al treilea satelit artificial sovietic a efectuat 6.535 rotații în jurul Pămîntului. (TASS)

• La Montevidео, capitala Uruguayului, a avut loc o mare demonstrație a oamenilor muncii. Demonstrația s-a desfășurat sub lozincile: împotriva creșterii costului vieții, pentru majorarea salariului, împotriva măsurilor de cenzură, împotriva dărilor de guvern. După relațiile presei, la demonstrație au participat peste 10.000 muncitori, funcționari, studenți și pensionari. (Ag.)

• La 20 august s-a prăbușit în munții din regiunea Barcelonai un avion englez pe bordul căruia se aflau 33 de persoane. (Reuter)

• La 20 august, 500.000 de în-vățători japonezi au organizat în întreaga țară Zua acțiunilor comune împotriva sistemului reacționar de clasificare pe categorii a învățătorilor, introdus de guvern în școli. (TASS)

gust, numeroase articole și reportaje care se ocupă de marile realizări ale poporului nostru. „Jenminjibao” a publicat un amplu articol intitulat „Dezvoltarea rapidă a industriei construc-tor de mașini în R.P.R.”. În ziarul „Günjenjibao” a apărut un articol intitulat: „Dezvoltarea G.A.S. în Ro-mînia”. Ziarul „Guanjenjibao” din 20 august a publicat un articol despre dezvoltarea învățămîntului superior în R.P.R.

În cadrul manifestărilor artistice, artiștii romîni Iolanda Mărculescu, Selma Hollinger, Titus Morariu și Mihai Constantin, aflați în China, au dat un concert la care au partici-pat vicepremierul Cen I, președintele comitetului cultural de relații cu străinătatea Clian St-jo, ambasadorul R.P.R. și numeroși membri ai corpului diplomatic. Programul a cuprins lucrări ale compozitorilor clasici uni-versali precum și lucrări ale unor compozitori romîni. Concertul artiștilor romîni s-a bucurat de un deosebit succes.

Joi, la fabrica de becuri electronice din Pekin s-a ținut un miting la care a luat cuvîntul ambasadorul R.P.R. Barbu Zaharescu, care a vor-bit despre însemnătatea zilei de 23 August în istoria Romîniei și despre realizările obținute de țara noastră în ultimii 15 ani.

Joi seara a avut loc la Casa Pio-nierilor din parcul Pei Hai o seară literară românească în continuarea căreia a rîdit Himul „Mădărașu”.

Postul de radio și studioul de televiziune au transmis și vor continua să transmită muzică și programe ro-mânești. În curînd vor apărea tra-duse în limba chineză romanele „Răs-coala” de Liviu Rebreanu, „Morom-e” de Marin Preda, „Pasărea furtunii” de Petru Dumitriu, un vo-lum de poezii de Maria Banuș și un volum de cîntece românești.

INDONEZIA

DJAKARTA 20 (Agerpres). — După cum transmite agenția Antara, cu prilejul celei de-a 15-a aniversări a eliberării Romîniei de sub jugul fasci-st, Pavel Silard, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al R.P. Romîne în Indonezia, a organizat o conferință de presă la care au partici-pat numeroși ziaristi și reprezen-tanți ai radiodifuziunii. Pavel Silard a vorbit despre succesele obținute de poporul romîn în cei 15 ani care au trecut de la eliberare și despre pers-pectivile favorabile ale relațiilor co-merciale dintre România și Indonezia.

R. P. BULGARIA

SOFIA 20 (Agerpres). — B.T.A. transmite: În seara de 19 august a avut loc în orașul Stara Zagora o adunare festivă consacrată celei de-a 15-a aniversări a eliberării Romîniei de sub jugul fascist. M. Ivanov, se-cretar al Consiliului popular regional din Stara Zagora, a vorbit despre

Libertate patrioților greci!

Scrisoarea adresată de doi antifasciști germani, foști partizani în armata „Elas”, primului ministru al Greciei

BERLIN 20 (Agerpres). — Ziarul „NEUES DEUTSCHLAND” a publicat la 20 august o scrisoare deschisă a antifasciștilor germani H. Kekritz și P. Hessner, adresată primului ministru al Greciei, Karamanlis. Autorii scri-sorii, foști militari în armata de elibe-rare a Greciei „Elas”, declară că Jude-cătoria Tribunalului militar din Atena disprețuind cele mai simple noțiuni ale dreptului au condamnat pe patrioții po-porului grec care trebuie să fie sili-mați și cinstiți în Grecia și nu anun-țați în închisori și lagăre de concen-trare.

Adresîndu-se primului ministru Ka-ramanlis semnatarii scrisorii declară:

succesele oamenilor muncii romîni în construirea socialismului.

Ambasadorul extraordinar și pleni-potențiar al R.P. Romîne la Sofia, Mihail Roșianu a salutat pe locuitorii orașului Stara Zagora și a mulțumit pentru interesul și atenția pe care aceștia o acordă poporului romîn. Succeselor sale în construirea socia-lismului. După aceasta a fost prezen-tat filmul romînesc „Alarmă în munți”.

Adunări consacrate aniversării elibe-rării Romîniei au avut loc și în alte localități din Bulgaria.

R. CECOSLOVACA

PRAGA 20. — Corespondentul A-gerpres transmite: Presa și radiodifuziunea cehoslovacă consacră nume-rouse articole, știri și comentarii zilei de 23 August. În numărul său de miercuri, ziarul „Rude Pravo” publi-că un articol intitulat „Fără rege și boieri e mai bine”. În articol se arată că înainte de 23 August, poporul ro-mîn trăia în condiții grele ca urmare a politicii duse de monarhie și de clasele dominante, care au înfăptuit țara monopolurilor străine. Articolul subliniază în continuare că după elibe-rarea țării, poporul muncitor ro-mîn, sub conducerea înțeleaptă a Par-tidului Muncitoresc Romîn, a înfăptu-it realizări excepționale, transfor-mînd România dintr-o țară agrară în-tr-un stat industrial-agrar cu o eco-nomie înfloritoare.

Articole și comentarii referitoare la succesele realizate de poporul romîn pe drumul dezvoltării economiei na-ționale, publică în ultimele zile zia-rele „Prace”, „Obrana Lidu”, „Zeme-delske Noviny”, „Svobodne Slovo” din Praga și ziarul „Lud” din Bra-tislava.

R. P. ALBANIA

TIRANA 20 (Agerpres). ATA trans-mite: În cîinstea celei de-a 15-a ani-versări a eliberării Romîniei, în nume-rouse localități sînt întreprinderi din Albania au loc adunări. La întreprin-derile industriale de produse farma-ceutice din Tirana, a luat cuvîntul la o asfel de adunare dr. Koli Gani, care a studiat în România. El a vorbit muncitorilor despre progresele reali-zate de poporul romîn, sub conducere-a Partidului Muncitoresc Romîn, în perioada celor 15 ani de la eliberare și despre eforturile depuse de guvernul romîn pentru întărirea păcii în Bal-canii. Cei prezenți la adunare au trimis o scrisoare de felicitare colectivului fabricii de medicamente nr. 3 din București.

La adunările care au avut loc cu același prilej la fabricile de încălță-minte din Tirana și Korcea a fost pre-zenț și Gh. Večescu, ambasadorul R. P. Romîne la Tirana. Cu această ocazie el a predat 1.000 de cărți ro-mânești pentru biblioteca orașului Korcea.

Puteți oare privi liniștit cum patrioții greci sînt condamnați la închisoare pe termene lungi numai pentru moti-vul că acești oameni s-au pronunțat pentru prietenie cu toate popoarele?

Acum 15 ani, se spune în scrisoare, noi am luptat umăr la umăr împreună cu acei care astăzi sînt condamnați pen-tru convingeri patriotice. Fiind partizani ai armatei „Elas” noi am învîțat să respectăm poporul grec.

Cei doi antifasciști germani care cu hotărîre punerea imediată în libertate a tovarășilor lor de luptă — Manolis Glezos și ceilalți patrioți greci con-damnați.

Scurte știri externe

UN FOST PRIM-MINISTRU JAPONEZ VA VIZITA R.P. CHINEZA

TOKIO. — TASS: Din inițiativa opiniei publice progresiste din Japonia a fost creat un comitet special pentru organizarea misiunii populare în ve-derarea normalizării relațiilor cu China și a sărbătoririi celei de-a 10-a ani-versări a constituirii R. P. Chineze. Din comitet fac parte reprezentanți ai Consiliului general al sindicatelor din Japonia, al Partidului Socialist din Japonia și al Partidului Comunist din Japonia, al Consiliului național pentru restabilirea relațiilor diploma-tice cu China, al Asociației pentru prietenia japoano-chineză și reprezen-tanți ai altor diferite organizații de democrație. În seșdinta din 19 august a comitetului s-a adoptat hotărîrea de a se trimite la Pekin o delegație alcă-tuită din 30 de persoane în frunte cu fostul prim-ministru al Japoniei Ka-tayama, fruntaș de seamă al vieții politice și publice, care să participe la sărbătorirea celei de-a 10-a ani-versări a R. P. Chineze.

COPIII ȘOTILOR KOZMIN SE ÎNAPOIAZĂ ÎN PATRIE

NEW YORK. — TASS: În anul 1957 un tribunal american, învîlcînd în mod grosolan drepturile elemen-tare ale omului, a reținut șotilor Koz-min cetățeni sovietici, cei patru copii ai lor pentru motivele că părinții au hotărît să se înapoieze în patrie. De atunci guvernul sovietic a depus efor-turi permanente pentru a obține o

soluționare echitabilă a situației co-piilor Kozmin. Aceste eforturi au fost înconjunate de succes. După cum a-nunțat agenția ASOCIATED PRESS Tribunalul federal din orașul Chicago a admis ca cei patru copii ai șotilor Kozmin — Rostislav în vîrstă de 12 ani, Ior — 11 ani, Pavel — 10 ani și Piotr în vîrstă de 2 ani să se înapoieze la părinții lor. În tot acest timp copiii au fost ținuți într-un orfelînt.

VESTGERMANII REFUZA SĂ FIE CONCENTRAȚI ÎN BUNDESWEHR

RONN. — TASS: Înregistrarea bă-rbaților născuți în anul 1922 pentru a fi concentrați în Bundeswehr provoacă nemulțumiri și proteste în rîndurile populației. Presa semnalează că azur cînd cei chemați refuză în colectiv să se prezinte la punctele de înregistrare. Astfel, la Bersberg (în apropiere de Köln) au refuzat să se prezinte 100 persoane, la Offenbach (fîndul Hes-sen) — 104 persoane. Într-o serie de orașe din Germania Occidentală au avut loc mitinguri și demonstrații de protest împotriva prestării serviciului în Bundeswehr. Participanții la de-mostrările de protest de la Knetzsch au adoptat o rezoluție în care subli-niază că sînt gata pentru orice muncă spre binele construcției pașnice, dar nu pentru serviciul militar.

CIOCNIRI ÎNTRE POLITIȘTI ȘI MUNCITORI ÎN JAPONIA

TOKIO — TASS: După cum anunță postul de radio Tokio, la o mică fa-

J. Nehru despre schimbul de vizite N. S. Hrușciiov - D. Eisenhower

DELHI 20 (Agerpres). — Biroul Indian de Informații a transmis decla-rația primului ministru Jawaharlal Ne-hru în legătură cu apropiatul schimb de vizite între D. Eisenhower și N. S. Hrușciiov. Nehru a luat cuvîntul în Camera Populară a parlamentului In-diei. SCHIMBUL DE VIZITE, a sublini-a Nehru, DENOTĂ O TENDINȚĂ ÎN DIRECȚIA UNEI ABORDĂRI MAI PRIETENEȘTI A REZOLVĂRII PROBLEMELOR INTERNAȚIONALE.

Nehru a spus că numai cu un an în urmă era greu de imaginat un schimb de vizite de acest fel. Apropiatul schimb de vizite dintre D. Eisenhower și N. S. Hrușciiov, a spus Nehru, do-vedește nu convertirea unui om de stat de către altul ci convertirea la ideea reglementării problemelor nu pe calea războiului ci printr-o abordare mai mult sau mai puțin prietenească.

Fie că o doriți, fie că nu, a conti-nuat Nehru, va trebui să gîndiți în cadrul coexistenței pașnice. Altfel calea nu există. Nehru și-a exprimat satis-facția față de faptul că ideea coexis-tenței pașnice este recunoscută tot mai mult.

Agravarea divergențelor dintre țările occidentale

• De ce a cerut audiență ambasadorul francez la Londra • Întrîntărirea relațiilor anglo-vestgermane • Lippmann despre poziția Statelor Unite față de problema algeriană

PARIS 20 (Agerpres). — Într-o știr-e de la corespondentul său din Paris, agenția United Press International re-latează că, în Franța valul de resenti-mente împotriva criticilor aliaților la adresa politicii externe a generalului de Gaulle i-a amplasat din ce în ce mai mare.

„Majoritatea ziarelor — adaugă a-ge-nția UPI — consideră Marea Bri-tanie ca fiind cea mai agresivă, dar unele ziare — recunosc cu destulă neplăcere că și alți aliați, deosebiți Italia, Belgia și oarecui și Statele Unite și Germania Occidentală își in-tensifică criticile la adresa politicii lui de Gaulle”.

Referindu-se la articolele apărute în zărele franceze de ieri pe marginea divergențelor franco-anglo-germane, agenția France Presse menționează un articol pe opt coloane din ziarul „Paris Presse” intitulat: „IZBUCNITĂ CA O VIOLENTĂ CAMPAIE DE PRESĂ ÎMPOTRIVA LUI DE GAULLE ȘI A BOMBEI ATOMICE FRANCEZE, RA-CEALA ANGLO-FRANCEZA SE ÎN-RAUTĂTEȘTE”.

Ambasadorul Franței la Londra, Jean Chauvel, a cerut audiență la Mi-nisterul de Externe al Angliei „pentru a se informa dacă atacurile din presa britanică reflectă atitudinea guvernului englez față de politica Franței Gau-

VENIZELOS: Grecia are datoria să-și adapteze politica la noile realități

ATENA 20 (Agerpres). — Ziarul atenian „AVGHI” rela un articol publicat acum cîteva zile într-un cotidian local sub semnătura lui Sofocles Venizelos, liderul Partidului liberal din Grecia, și intitulat „Chemăm gu-vernul să țină seama de interesele țării”.

„Proiectata întîlnire dintre Eisen-hover și Hrușciiov, scrie frunțașul po-litic grec, a fost salutată de toate popoarele ca o acțiune care dă jumii speranța păcii, mai mult decît oricare altă acțiune de la începutul războiului rece. Poate că în cursul acestei în-tîlniri nu vor fi rezolvate problemele care despart Estul de Vest. Dar este sigur că ea reprezintă adoptarea unei

noi politici, politica convorbirilor la nivel înalt, în primul rînd pentru sta-bilirea diferendelor și în al doilea rînd pentru găsirea modului de rezol-vere a acestor diferende.

În continuare articolul său, lide-rul politic grec se ocupă de politica față de Occident dusă pînă acum de guvernul grec. „Nu doresc să cred impresia că susțin punctul de vedere că trebuie să părăsim lumea occidentală și alianțele încheiate cu ea și că trebuie să ne îndreptăm spre Kremlin, Dimitroviță — se spune în articolul lui Venizelos. Dar asta nu înseamnă că nu trebuie să vedem unde sînt interesele Greciei și să le apărăm, chiar dacă acest lucru nu va fi pe placul aliaților noștri. Ei nu practică zi de zi același lucru în nu-mele intereselor lor? Grecia va trebui deci să recapete deplină libertate de acțiune pe arena politică externă, urmînd o cale exclusiv greacă”. În le-gătură cu această Sofocles Venizelos critică atitudinea guvernului de la Atena pentru felul în care a respins propunerile formulate de reprezentan-ții țării socialiste cu privire la norma-lizarea situației în Peninsula Balca-nică. Un astfel de refuz, mai ales acum cînd evoluația situației interna-ționale se îndreaptă spre destindere și spre tratative, este complet depășit și nu poate aduce decît dezavantaje și neajunsuri țării — arată Venizelos.

„Din păcate — se spune mai de-parte în articolul citat — guvernul continuă, în ciuda evoluției interna-ționale rapide, să urmeze aceeași poli-tică unilaterală. Semnalăm pericolul și chemăm guvernul, în acest ultim moment, să țină seama de interesele țării și să fie atent. Altfel sîntem în pericol ca în foarte scurt timp să fim puși în fața unor nenorociri mult mai mari decît cele provocate de pro-blema Ciprului... Din această întîlnire a celor doi mari, întîlnire aducătoare de speranțe, Grecia are datoria să tragă învățămînt și să-și adapteze politica la noile realități”.

Într-o convorbire cu un correspon-dent al ziarului „Vecerniaia Moskva”, E. Șulțivan, șeful grupului artiștilor americani a declarat: „În filmul nostru vom prezenta călătoria artiștilor ame-ricani de estradă prin Uniunea Socie-tică, primirea călduroasă care li s-a făcut de către moscoviti. Dorim să prezentăm telespectatorilor monumen-tale istorice și arhitectonice ale Mos-covei și a celei locuri pe care, poate, le va vizita președintele Eisenhower. Filmările sînt conduse de societatea de televiziune „Intercontinental”.

UN FILM DESPRE U.R.S.S. PENTRU TELESPECTATORII AMERICANI

MOSCOVA. — TASS: La Moscova au început să se filmeze primele ca-dre din filmul care va fi prezentat telespectatorilor din S.U.A. la 27 sep-tembrie. Filmul prezintă la început molnava „Moskvi” pe râul Moscova, iar în depărtare se zărește Kremlinul. La primele filmări au luat parte ar-tiștii americani de estradă.

Într-o convorbire cu un correspon-dent al ziarului „Vecerniaia Moskva”, E. Șulțivan, șeful grupului artiștilor americani a declarat: „În filmul nostru vom prezenta călătoria artiștilor ame-ricani de estradă prin Uniunea Socie-tică, primirea călduroasă care li s-a făcut de către moscoviti. Dorim să prezentăm telespectatorilor monumen-tale istorice și arhitectonice ale Mos-covei și a celei locuri pe care, poate, le va vizita președintele Eisenhower. Filmările sînt conduse de societatea de televiziune „Intercontinental”.

O nouă victorie a științei sovietice:

Intrarea în funcțiune a reactorului atomic cu neutroni rapizi Br-5

• Noul reactor are o putere proiectată de 5000 kw • El este în prezent cel mai puternic reactor de acest fel

MOSCOVA 20 (Agerpres). — TASS transmite: În numărul din august al revistei „Atomnaja Energhia” apărută la Moscova, se anunță că ÎN UNIU-NEA SOVIETICĂ A FOST PUS ÎN FUNCȚIUNE REACTORUL ATOMIC CU NEUTRONI RAPIZI — BR-5 CU O PUTERE PROIECTATĂ DE 5.000 KW.

Darea în exploatare cu succes a reactorului vine să încheie o mare etapă a activității desășurate de oamenii de știință și inginerii sovietici în do-meniul problemei reactorilor atomici energetici cu neutroni rapizi. Reactorii energetici cu neutroni rapizi permit să

se folosească pentru obținerea energiei electrice uraniu — 238 și toriu. Aceasta are o însemă im-portanță pentru economia națională întrucît largeste nelimitat baza de materii prime a energiei ato-mice și pune bazele funcționării avantajoase din punct de vedere economic a centralelor atomo-electrice.

Reactorul „Br-5” care este în prezent cel mai puternic reactor cu neutroni rapizi în funcțiune va trebui să rezolve sarcini tehnologice legate de crearea centralelor atomoelectrice industriale în U.R.S.S.

Remarcabila performanță a unui aviator sovietic

Cinci recorduri mondiale stabilite într-un singur zbor!

MOSCOVA 20 (Agerpres). — TASS transmite: Presa din Moscova comentează noul succes al pilotului de încercare sovietic — Vladimir Kokkinaki care la 19 august a zburat cu un avion „IL-18” cu o încărcă-tură de 15 tone pe o distanță de 2000 km cu o viteză medie de 719,496 km/oră. Într-un singur zbor Kokkinaki a stabilit cinci noi recorduri mon-diale: o) o călătore pentru prima dată în lume o viteză de zbor alt de mare cu o încărcătură de 15 tone, depășind vechile recorduri mondiale la zborul cu încărcături de 1, 2, 5 și 10 tone.

Vladimir Kokkinaki, a consacrat remarcabila sa realizare tradi-ționalele zile a flotei aeriene a U.R.S.S., care anul acesta se va sărbători la 23 August (această zi a fost sărbătorită pentru prima dată acum 26 de ani, în 1933).

Proiectatele experiențe nucleare franceze în Sahara stîrnesc noi proteste

NEW YORK 20 (Agerpres). — La 19 august a avut loc la cererea Ma-rocului a reuniune a grupului țărilor afro-asiatice la O.N.U. pentru a as-culta expunerea delegatului marocan cu privire la „experiențele nucleare franceze în Sahara”. Marocul a în-scris această chestiune pe ordinea de zi provizorie a Adunării Generale O.N.U. Grupul țărilor afro-asiatice a hotărît crearea unui subcomitet care să urmărească această chestiune.

LONDRA 20 (Agerpres). — După cum anunță agenția Reuter, secreta-rul general al Ligii țărilor arabe, Hassuna a declarat la Tripoli că Liga sprijină cererea Marocului ca proble-ma experiențelor cu bomba atomică, franceză în Sahara să fie pusă în dis-cuția Organizației Națiunilor Unite. Hassuna a arătat că LIGA ȚĂRILOR ARABE „VA LUA TOATE MĂSURILE POSIBILE” PENTRU A ÎMPIE-DICA FRANȚA SĂ EFECTUEZE EX-PERIENȚELE ATOMICE.

LONDRA 20 (Agerpres). — După cum anunță corespondentul din Ba-mako al agenției Reuter (Republica sudaneză), — partidul guvernamental Uniunea sudaneză a cerut ca Franța să renunțe la planurile sale de ex-perimentare a bombelor atomice în Sa-hara.

Comitetul politic al Uniunii sudane-ze a cerut Partidului federal al a-fricane din care face parte ca acea-să se adreseze de îndată guvernul francez pentru a-l convinge să renunțe la experiențele din Sahara”.

TOKIO: Cresc căderile radioactive

TOKIO 20 (Agerpres). — După cum relatează agenția France Presse, asupra regiunii Tokio au crescut considerabil căderile ra-dioactive, produse în urma explo-ziilor nucleare. Dr. Yasuo Mikaye, de la Institutul japonez de ceretări meteorologice, a declarat că în apa provenită din ploii cantitatea de stronțiu 90 a crescut în cursul primelor șase luni ale anului ace-sta cu 50 la sută față de perioada 1954—1958. Dr. Yasuo Mikaye a precizat că intenționează să pro-ce-deze la efectuarea unor analize a-semănătoare și în alte regiuni din Japonia și că va întocmi pe baza lor un raport pe care îl va înainta Comitetului științific O.N.U. pen-tru radițiile atomice, care urmează să intrunească în luna Ianua-rie 1960.

U.R.S.S. AJUTĂ IRAKUL ÎN DOMENIUL FOLOSIRII ENERGIEI ATOMICE ÎN SCOPURI PAȘNICE

MOSCOVA 20 (Agerpres). — TASS transmite: La 17 august a fost sem-nat la Moscova un acord între gu-vernul Uniunii Sovietice și guvernul Republicii Irak cu privire la colabora-rea în domeniul folosirii energiei ato-mice în scopuri pașnice. Semnarea a-cordului a fost rezultatul unor tra-tative între delegația economică ira-kiiană și Comitetul de Stat pentru re-lații economice externe de pe lîngă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S., care au decurs într-o atmosferă de prie-tenie și cordialitate.

Potrivit acordului Uniunea Sovietică va acorda un ajutor tehnic Republicii Irak în construirea unui reactor ato-mic pentru cercetări în domeniul fo-losirii pașnice a energiei atomice, a unui laborator de cercetări cu izotopi, în efectuarea cercetărilor geologice asupra minereurilor radioactive, în or-ganizarea institutiilor de cercetări ști-ințifice și a institutelor de învăță-mînt superior, precum și în pregătirea cadrelor de specialitate.

SPECTACOLE

TEATRE: Armatei (sala Magheru) 20: Zbor de noaptea Armatei (Grădina „9 Mai”) 20,15: Musafiri nepotiti, Municipal (sala Matei Millo) 20: Trei generații, Tineretu-lui (Teatrul de vară „N. Bănescu”) 20: In-siște mărgărite, Tineretului (Arenele Libe-rali) 20: Partea Iuliu, Tăndăria (sala Academiei) 18: Frații Iuliu, „C. Tanase” (Grădina Bona) 20: Pentru tine București, „C. Tanase” (Teatrul de vară „23 August”) 20,15: Do, re, mi, la... etcetera.

CINEMATOGRAFIE: Petrita, L. C. Filmu (sala și grădina), I. Mai (sala și grădina), Gh. Doja: Dimineața mohoșă, Republica, Elena Pavel (sala și grădina), 8 Martie, I. I. I. Sport nr. 4/1959, Tineretului, Intra-tarea între popoare, Ilie Păltit (sala și grădina), B. Delavrancea: Uchiul meu Jacinto, Al. Popov: Și azi răsună vîntul, Onesti, Femei cu care ne mîndrim, Ieri și azi în București, Grivița, 8 Mai: Casa

Înștișă, V. Roșă (sala și grădina), Mo-silor (Grădina) Mîntia (sala), 30 Decembrie: Dragoste pe note; Cultural: Fete de ace-este vîrstă; Unirea (sala și grădina): Frua-ze roșii; C. David, Aurel Vălcu: Escadu-la „Lilicaci”; Al. Sahla (sala și grădina); Dinamo (Grădina) Olga Baucel (sala și gră-dina); Omul cu pantalon scurți; Docea Simo (sala și grădina); T. Vladimirescu (sala și grădina); G. Bacovia: Nevăzută; Necu-nscut; 16 Februarie, Muncă: Sîgara albastă; M. Eminescu: Favorit! 13; Vol-ga; G. Coșbu (sala și grădina); Nevesta mea cîntă; N. Bălcuș (sala și gr